

ALUMINIJ

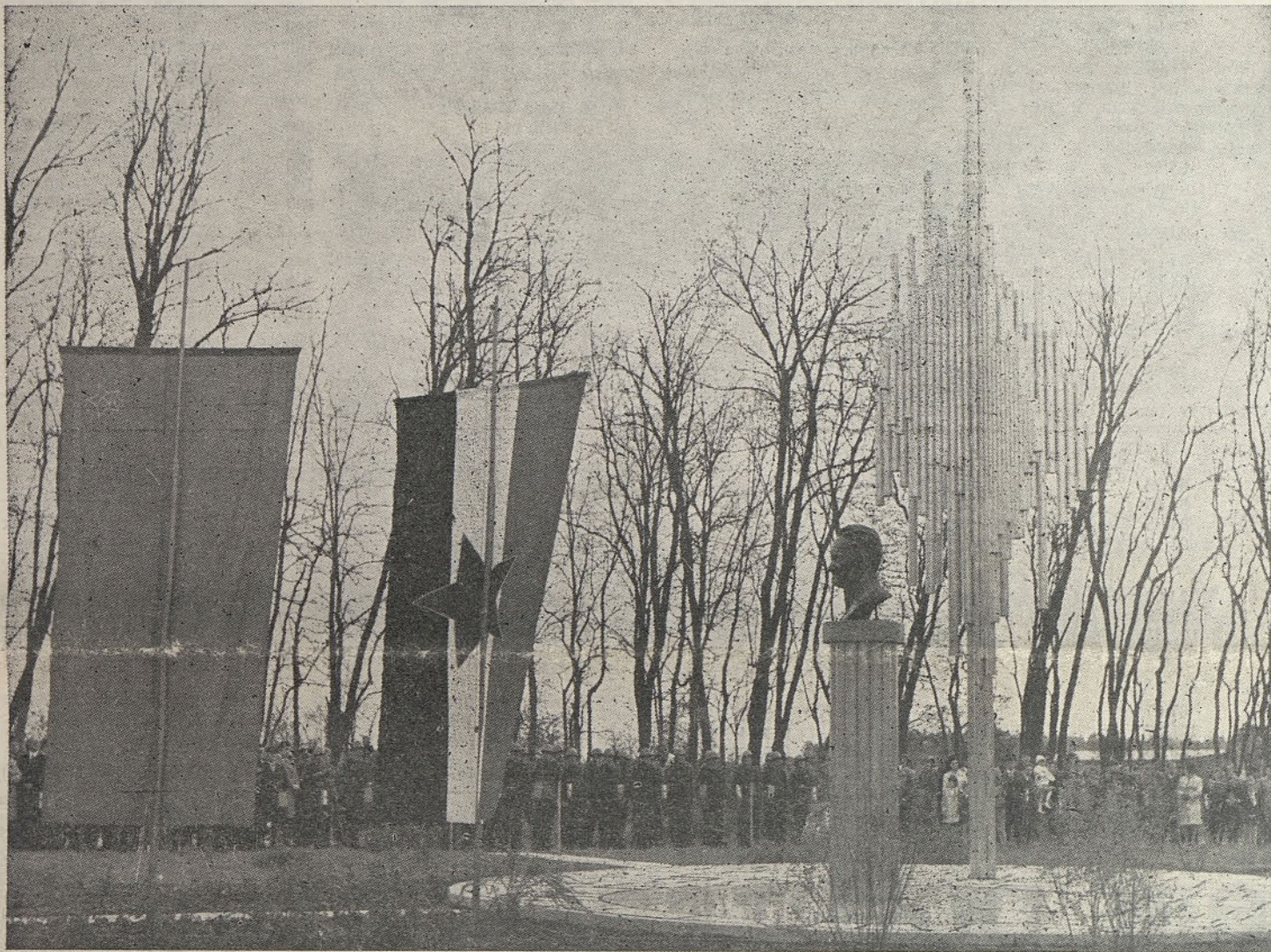

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Štev. 5

Maj 1973

LETNIK XI.

Spomenik Borisu Kidriču — med odkritjem

Povzetek iz govora Andreja MARINCA, predsednika IS Slovenije ob odkritju spomenika v Kidričevem

Najširšim slojem delovnih ljudi v Sloveniji in Jugoslaviji je Boris KIDRIČ znan kot povojni revolucionar in ljudski voditelj

Boris Kidrič - Peter Kalan

Te dni je minilo dvajset let, odkar je izgubila Slovenija in Jugoslavija enega od svojih vodilnih mož — Borisa Kidriča — Petra Kalana. Sredi največjega ustvarjalnega dela nam ga je iztrgala zahrbtna bolezen in pustila vrzel v vrstah štaba revolucije, političnega in državnega vodstva.

To je bilo prelomno obdobje, ko smo na poti graditve sebi lastnega socializma premagali blokado zapadnega kapitalističnega sveta in ko smo uspešno, z ogromnimi napori ljudskih množic, dokončno zavrnilj stalinistično blokado in pritiske na mlado socialistično Jugoslavijo. Na drugi strani pa je prav iz težav, naporov, samobitnosti in origi-

nalnosti revolucije ter obnove in obrambe doseženega rasla osnova in temeljne smeri samoupravnega socialističnega sistema. To je ljudskih odnosov med ljudmi, ki so danes, dvajset let po njegovi smrti, ne le okostje našega samoupravnega socializma, temveč sodobni svetovni proces, ki se nezadržno krepi in širi.

S šestnajstim leti — 1923 in 1929 — začenja svojo aktivnost v vrstah SKOJ — komunistične mladine, 1929. leta ga zajame teror šesto-januarske diktature kralja Aleksandra in prestaja v Mariboru enoletno zaporno kazen.

1932. leta ga že najdemo skupno s Kardeljem med organizatorji obnove Komuni-

stične partije in SKOJ, ki ju je prizadel teror proti delavcem in komunistom. Leta 1934 sodeluje in vpliva na IV. pokrajinsko konferenco KPJ v Goričanih. 1935. postane sekretar CK Komunistične mladine Jugoslavije, pozneje mora v emigracijo. Kominternega razreši vseh funkcij v SKOJ in KPJ, vendar le za kratek čas, kajti z letom 1937 in s prihodom Tita na čelo KPJ postane KIDRIČ njegov stalni sodelavec.

Iz Pariza se vrne leta 1940 na delo v CK KP Slovenije in deluje skupno z drugimi tovariši pri združevanju antifašističnih sil. Ob tej njegovi dejavnosti se velja nekoliko pomuditi in jo analizirati.

Prvič zaradi tega, ker je izrednega zgodovinskega pomena za nastanek Osvobodilne fronte in ves potek narodnoosvobodilne borbe in revolucije.

Osvobodilna fronta kot politično vodstvo slovenskega naroda med revolucijo in osvobodilno borbo torej ni nastala kot nekaj spontanega in danega samo po sebi. Ona je rezultat velikih naporov KP v predvojni Jugoslaviji. Rezultat združevanja progresivnih antifašističnih sil med vsemi političnimi strankami in med različnimi sloji našega naroda.

KIDRIČ — SNOVALEC OF
Drugi razlog, ki je vreden naše skupne pozornosti, pa je (Nadaljevanje na 8. strani)

TRDNEJE POVEZANA SOSEDA

Že po naslovu lahko bralec ugotovi, da bo v tem sestavku govora o čvrstejšem povezovanju med našim kolektivom in kolektivom tovarne »Im-pol«.

Ideja o slovenskem aluminijem kombinatu je prisotna v obeh kolektivih že vrsto let. Od leta 1972 smo k temu vprašanju pristopili strokovno in formirali skupine strokovnjakov z nalogo, da pripravijo elaborat o upravičenosti združitve. Tak pristop je razumljiv še posebej, če upoštevamo razvojne koncepcije obeh podjetij in dejstvo, da ti dve organizaciji predstavljata največjega nosilca industrijskega razvoja v manj razvitih občinah, kot sta Ptuj in Slov. Bistrica. Nadalje je pomembno ugotoviti, da je združevanje eden od pogojev za napredek, ki omogoča koncentracijo instaliranih kapacitet in s tem še hitrejši razvoj tehnologije, osvajanje novega asortimana, ohranitev in povečanje tržnega deleža v okviru jugoslovanskega in mednarodnega tržišča, ob upoštevanju novih kapacitet v izgradnji. Formiranje velikega aluminijeskega kombinata pa zagotavlja tudi večjo socialno varnost delavcev obeh kolektivov in daje ugodnejše možnosti za še hitrejši razvoj in odpiranje novih delovnih mest.

V začetku decembra lani je Poslovni odbor imenoval skupino strokovnih delavcev našega podjetja z nalogo, da pripravi elaborat o združitvi. V februarju je bil sestanek s predstavniki družbeno-političnih organizacij občin Ptuj, Slov. Bistrica in Maribora. Na tem sestanku je bilo dogovorjeno, da takoj pristopimo k sestavi elaborata. V marcu smo izdelali metodologijo o ekonomski upravičenosti združitve z naslednjo vsebino:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kako smo poslovali?

V tej številki ALUMINIJA je tabela »Dinamika proizvodnje« nekoliko spremenjena. Iz tabele je razvidna izvršitev plana za vsak posamezni mesec, kakor tudi kumulativno doseganje plana. V tretji koloni je primerjana dosežena proizvodnja v letu 1973 napram letu 1972 v enakem obdobju.

Druga tabela »Prikazi dosežene porabe surovin na enoto proizvoda« je po načinu prikazovanja ostala nespremenjena.

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Mesec — obrat	Plan	Doseženo		
		v mesecu	kumulativno	73/72
A. GLINICA				
1. Izluženo:				
Januar	100	93,04	93,04	116,81
Februar	100	100,48	96,61	107,11
Marec	100	101,17	97,95	100,86
April	100	93,14	96,65	103,20
2. Kalcinirano:				
Januar	100	94,82	94,82	111,10
Februar	100	84,81	89,88	100,69
Marec	100	119,95	98,93	98,48
April	100	91,62	96,89	102,27
B. ALUMINIJ				
1. Hala A:				
Januar	100	94,47	94,47	99,89
Februar	100	97,32	95,82	98,42
Marec	100	100,48	97,43	98,36
April	100	101,57	98,46	99,15
2. Hala B:				
Januar	100	94,98	94,98	103,39
Februar	100	103,15	98,86	101,55
Marec	100	102,18	100,00	103,46
April	100	106,85	101,69	105,39
3. Hala B/12-P:				
Januar	100	119,15	119,15	v letu 1972
Februar	100	126,48	122,63	ni obratov.
Marec	100	122,93	122,74	
April	100	117,72	121,48	
4. Hala B/12-S:				
Januar	100	66,06	66,06	
Februar	100	81,45	73,36	
Marec	100	81,65	76,21	
April	100	91,12	79,93	
5. Livarna:				
Januar	100	94,00	94,00	104,02
Februar	100	95,43	94,68	102,11
Marec	100	102,81	97,48	104,03
April	100	101,96	98,59	104,45
6. Anodna masa:				
Januar	100	67,67	67,67	90,17
Februar	100	121,37	93,15	130,54
Marec	100	79,45	88,43	105,02
April	100	74,15	84,89	100,66

II. PRIKAZ PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA — IV/73

	Plan	Indeks	
		April	I.—IV./73
1. Za 1 tona glinice			
Boksit	100	105,51	106,98
NaOH	100	96,37	95,11
Para	100	111,23	106,47
2. Za 1 tona aluminija			
Hala A:			
Glinica	100	100,00	100,00
Anodna masa	100	96,35	100,70
Kriolit	100	80,00	65,00
Fluorid	100	136,00	116,00
El. energ. - kem.	100	100,33	101,51
3. Hala B:			
Glinica	100	95,75	98,01
Anodna masa	100	97,39	100,00
Kriolit	100	85,00	75,00
Fluorid	100	100,00	80,00
El. energ. - kemija	100	98,94	101,17
4. Hala B/12-P:			
Glinica	100	100,10	99,95
Anodni bloki	100	99,82	102,14
Kriolit	100	97,78	88,89
Al fluorid	100	46,67	60,00
El. energ. - kemija	100	99,99	100,69
5. Hala B/12-S:			
Glinica	100	100,26	100,05
Anodna masa	100	99,05	98,43
Kriolit	100	95,00	92,50
Al fluorid	100	53,33	43,33
El. energ. - kemija	100	105,74	106,74
6. Za 1 tona anodne mase:			
Petrolkoks	100	101,37	100,89
Katranska smola	100	97,40	98,30
El. energija	100	111,79	108,76

PREGLED REALIZACIJE PRODAJE V APRILU 1973

	Plan	Index
1. Aluminij in gnetene zlitine	100	103,42
2. Livarske zlitine	100	115,76
3. Glinica	100	66,71
4. Hidrat	100	100

Realizacija prodaje v aprilu je potekala po predvidevanjih — z izjemo glinice, kjer je izostala odprema za izvoz. Kupec namreč v skladu s pogodbo ni poslal cistern.

(Nadaljevanje na temo »Kako smo poslovali« na 10. strani)

Trdneje povezana soseda

(Nadaljevanje s 1. strani)

- Cilji združevanja.
- Splošni podatki obeh podjetij, ki se želita združiti.
- Organizacijska struktura in organi upravljanja.
- Razpoložljive kapacitete.
- Sredstva in njihovi izvori.
- Rezultati poslovanja.
- Položaj podjetja v grupaciji naše panoge.
- Analiza pogojev gospodarjenja.
- Dolgoročni aranžmani in obveznosti.
- Struktura kadrov.
- Organizacija združenega podjetja.
- Sredstva in dohodek ter njihova delitev v združenem podjetju.
- Koncepcija razvoja združenega podjetja.
- Efekt integracije.
- Zaključki o upravičenosti združevanja.

16. Načrt ustreznih sporazumov in pogodb o združevanju.

Do konca aprila smo pripravili elaborat po prvih desetih točkah; ta elaborat je bil v razpravi na zasedanju obeh grup v našem podjetju 26. aprila. Na tem sestanku smo se nadalje dogovorili, da bomo preostale točke obdelovali do konca junija, s tem, da je potrebno dati največji poudarek v proučevanju koncepcijam razvoja združenega podjetja, ker je to vprašanje, ki zajema razvoj kapacitet in investicijska vlaganja v perspektivi, specializacijo proizvodnje, poslovno-tehnično sodelovanje in kooperacijo z drugimi podjetji.

S tem, da so zbrani in obdelani določeni podatki, vključno s točko 10 — metodologijo elaborata — se ustvarjeni tudi pogoji za širšo razpravo, tako v družbeno-

političnih in tudi samoupravnih organizacijah našega podjetja, tovarne »Impol«, kot tudi na nivoju družbeno-političnih skupnosti zainteresiranih občin.

3. maja je bil v Mariboru tak sestanek, kjer smo predstavnik družbeno-političnih forumov informirali o dosedanjem delu in o delu, katerega je potrebno še opraviti, za dokončno izdelavo elaborata do konca junija. Pri nadaljnjem delu moramo upoštevati predvsem dejstvo, da je potrebno vključiti v elaborat o združitvi ustavne amandmaje, to pa pomeni, da je potrebno med tem časom uresničiti tudi organizacijo vsakega podjetja na principu TOZD. Zato bomo morali že v fazi formiranja

TOZD imeti skupne razgovore in skupno akcijo s predstavniki kolektiva v »Impolu«, da bi tako omogočili odločanje o združitvi že na principih TOZD. Ravno tako bo potrebno v tem času organizirati sestanek s predstavniki Izvršnega sveta SRS in večjimi slovenskimi bankami ter na tem sestanku uskladiti naše koncepte razvoja s koncepti razvoja republike Slovenije za daljše časovno obdobje.

Pri tem gre za dve osnovni vprašanji: izvor in cene električne energije za povečane kapacitete ter sredstva za izgradnjo novih kapacitet tako v primarni kot v predelovalni sferi. Za realizacijo takega sestanka smo že kontaktirali s predstavniki Izvršnega sveta,

Skupščine republike Slovenije in s predstavniki Mariborske, Ljubljanske in Jugobanske.

Ker prihajamo s tem v fazo najširših družbeno-političnih in samoupravnih razprav in h končni izdelavi elaborata, posebno njegovih najbistvenjših točk, kot so koncepti razvoja, ustvarjanje in delitev sredstev združenega podjetja, bodo strokovne službe o tem delu sproti obveščale samoupravne organe in družbenopolitične organizacije ter na ta način zagotovile možnost, da še pred končno formulacijo elaborata, t.j. ob njegovem nastajanju, sodeluje sleherni član naše skupnosti.

Glavni direktor:
Milan Krajnik, dipl. oec.

Mnogoštevilne odločitve:

9. redno zasedanje Centralnega delavskega sveta, ki je bilo 17. aprila 1973 je imelo kar 18 točk dnevnega reda. Centralni delavski svet je odločil o naslednjih zadevah:

— OSNUTEK PROGRAMA STANOVANJSKE IZGRADNJE IN RAZPIS KREDITOV

Program stanovanjske izgradnje našega podjetja, ki ga je pripravil kadrovsko-socialni sektor, je bil sprejet v celotnem kolektivu. Ta program zajema analizo minulega obdobja, analizo sedanjega stanja, potrebe in program za prihodnje obdobje — do leta 1976. Centralni delavski svet je sprejel program.

V nadaljevanju je centralni delavski svet razpisal dva natečaja: VI. natečaj o dodelitvi posojila za izgradnjo in nakup stanovanjskih hiš. Po tem natečaju je na razpolago 1.350.000 din za posojila za individualno stanovanjsko izgradnjo, in II. natečaj o dodelitvi posojila za rekonstrukcijo hiše ali stanovanja, za kar je namenjenih 450.000 din.

— OSNOVNA SREDSTVA

Po predlogih Odbora za poslovno politiko je Centralni delavski svet odobril sredstva za:

- dokončanje razdelilne trafo postaje 232.000 din;
- 141.758 din dodatnih sredstev za razsvetljavo v kalcinaciji II;
- 20.000 din dodatnih sredstev za zgraditev črpalnice za skladiščenje luga v OZD Tovarne glinica;
- 270.000 din dodatnih sredstev za rekonstrukcijo hladilnega stolpa;
- 270.996 din za dokončanje del na strelovodnih napravah;
- 250.000 din za nabavo lokomotive za potrebe železniškega prometa;
- 174.500 din za nabavo tovornega avtomobila TAM 6500 za potrebe cestnega prometa;
- 110.400 din za izdelavo dveh kokil za potrebe elektrolize A.

Vsa gornja sredstva bremenijo poslovni sklad.

V breme sklada skupne porabe je bilo odobrenih 32.500 din za ureditev pralnice v obratu družbene prehrane.

— IZLOČITEV SREDSTEV

Centralni delavski svet je odobril obratu družbene prehrane dotacijo v znesku 500.000 din za pokrivanje dejanske nastale izgube pri toplen obroku za člane delovne skupnosti v letu 1973. Če ta namenska dotacija za pokritje izgube v letu 1973 ne bo povsem izkoriščena, bo neizkoriščeni del prenešen v naslednje leto ali bo vrnjen matičnemu podjetju.

Nadalje je odobrena Počitniškemu domu »Aluminij« v Crikvenici dotacija v znesku 150.000 din za pokrivanje predvidene izgube poslovanja počitniškega doma v letu 1973. Če ta namenska dotacija za pokritje izgube v letu 1973 ne bo v celoti izkoriščena, bo neizkoriščeni del prenešen v naslednje leto ali vrnjen matičnemu podjetju.

Obe dotaciji bremenita sklad skupne porabe.

— DRUŽBENI DOGOVOR O OSNOVAH KADROVSKE POLITIKE

Centralni delavski svet je sklenil, da bo podjetje pristopilo in podpisalo Družbeni dogovor o enotnih osnovah kadrovske politike v organizacijah

združenega dela na območju občine Lenart v Slovenskih goricah, Maribor, Ptuj, Ormož in Slovenska Bistrica. Tudi ta družbeni dogovor je bil sprejet po predhodni razpravi v kolektivu.

— LETNO POROČILO SVD

Služba varnosti pri delu je podala letno poročilo za leto 1972. O tem poročilu je najprej razpravljala Odbor za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu. Centralni delavski svet se je z njim seznanil in zato, ker ni dobil od vseh direktorjev OZD poročila o nesrečah in uresničevanih ukrepih, ko je bil vzrok za nesrečo osebni faktor, sklenil,

Kidričevo. S spremembami so bile določene nove višine za fotografije s tekstom in križanke. Honorarji za ostale prispevke so bili dosedaj določeni v bruto znesku, s spremembami in dopolnitvami pravilnika pa bruto znesek predstavlja neto znesek.

Odgovorni urednik je dosedaj dobival za vsako izdano številko 100 din honorarja, ki je po sklepu CDS povečan na 300 din za vsako številko. Honorar v znesku 100 din je bil določen že leta 1964 in vse do sedanje spremembe ni bil povečan.

— PROŠNJE ZA POMOČ PRI ŠOLANJU

Centralni delavski svet je razpravljala o prošnjah in pritožbah članov delovne skupno-

vil, da izhaja iz mnenja, katerega je podal vodja službe prometa, da ne zaseda takšnega delovnega mesta, kjer bi bila zahtevana izobrazba, katero si je pridobil v omenjeni šoli, in ker je šolanje že končal.

— RAZPRAVLJANJE O KORIŠČENJU OSEBNIH AVTOMOBILOV

Na predlog Odbora za samoupravne odnose in obveščanje je Centralni delavski svet zadolžil Odbor za poslovno politiko, da tromesečno razpravlja o koriščenju prevozov z osebnimi avtomobili in o tem na kratko poroča Centralnemu delavskemu svetu.

— DODELITEV STANOVANJA

Centralni delavski svet je dodelil Nevenki Požun-Kurinčič, diplomirani inženirki kemije, ki je bila študentka našega podjetja, prvo prosto stanovanje.

— NEIZTERLJIVE TERJATVE

V breme sredstev sklada skupne porabe je Centralni delavski svet odpisal naslednje neizterljive terjatve proti:

- Milanu Mlakarju, Medvedce 6, za znesek 740,60 din,
- Francu Šumenjaku, Polenci, za znesek 341,90 din,
- Francu Toplaku, Kidričevo 39, za znesek 298 din.

V breme poslovnih sredstev je CDS odobril odpis terjatve

proti delavcu Jožetu Skeli z Janškega vrha v znesku 114,56 din.

— ŠTIPENDIRANJE

Univerza v Ljubljani je zaprosila naše podjetje, da bi vložilo del sredstev za izobraževanje v sklad Borisa Kraigherja za štipendiranje nadarjenih študentov iz delavskih in kmečkih družin.

Na predlog Odbora za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu in Kadrovsko-socialnega sektorja, da bi naj naše podjetje štipendiralo nadarjene in socialno šibke dijake ter študente iz zaostalih delov naše občine, je Centralni delavski svet odobril 20.000 din štipendijskemu skladu Skupščine občine Ptuj, ki izvaja takšno politiko štipendiranja v ptujski občini

— Prečiščeno besedilo Pravilnika o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš — iz sklada skupne porabe

Po sprejemu Pravilnika o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe je bilo sprejetih že več sprememb in dopolnitev tega pravilnika.

Centralni delavski svet je zato sklenil izdati prečiščeno besedilo Pravilnika o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe.

K.n.

S SEJE »SVETA ZA ČRNO IN BARVNO METALURGIJO« PRI GOSPODARSKI ZBORNICI SRS.

Proizvajalci in koristniki — večje sodelovanje

16. redna seja 30. marca 1973 je imela naslednji dnevni red:

1. Spremljanje realizacije razvojnega programa metalurgije v Sloveniji.
2. Sodelovanje metalurgije z državami SEV.
3. Informacija o gibanju proizvodnje in izvoza v letu 1972 v panogi črne in barvaste metalurgije.
4. Razno.

Ad. 1.

Svet potrjuje izdelano nalogo »Spremljanje realizacije razvojnega programa črne in barvaste metalurgije«, katero je izdelal Metalurški inštitut iz Ljubljane, a je odraz dejanskega stanja v prvem polletju 1972.

Svet predlaga, da Metalurški inštitut nadaljuje z zasledovanjem realizacije programa slovenskega plana črne in barvaste metalurgije. Metalurški inštitut naj v prihodnji študiji pripravi pregled realizacije plana, odstopanja od določenih konceptov in pri tem navede vzroke, ki so odstopanja povzročili. Tak pregled je potrebno narediti za vsako organizacijo ločeno in v rekapitulaciji za vso panogo.

Svet ugotavlja, da je določeni plan črne in barvaste metalurgije realen in od njega ne odstopamo. Realizacija plana ni bila izvršena, ker je bilo vrsto vzrokov, ki so realizacijo preprečevali, predvsem pa ni bila rešena finančna konstrukcija. Na realizacijo plana podjetja sama niso mogla vplivati, ker je sprejeti plan takega karakterja in tako zahteven, da deluje na njegovo realizacijo vrsta dejavnikov. Najpomembnejši med njimi je

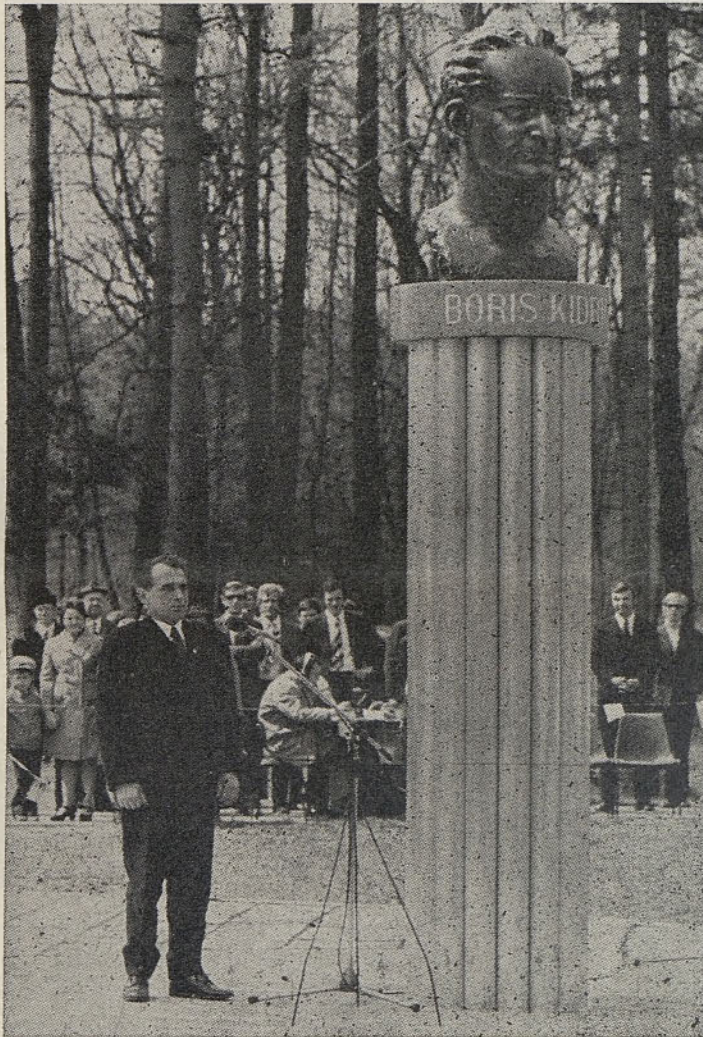
rešitev finančnih konstrukcij pri investicijah. Svet ugotavlja, da bi bilo potrebno za večjo realizacijo plana doseči večjo povezavo med proizvajalci in koristniki, kar bi omogočilo boljše pogoje pri skupnem nastopu. To velja tako za področje črne kakor tudi barvaste metalurgije.

Predvsem za aluminijško industrijo, kjer obstajajo dileme za ali proti realizaciji sprejetega dolgoročnega programa, zavzema svet stališča, da je ta program realen in ga je potrebno izvesti. Za njegovo realizacijo pa naj bi skrbeli tudi potrošniki aluminija. Skušali naj bi formirati interesno skupnost potrošnikov te proizvodnje; teh je v Sloveniji že veliko.

Metalurški inštitut naj v studiju prikaže izračun realnih možnosti za širjenje kapacitet, ker dosedanji predvideni finančni faktorji ne veljajo več. Podatki naj bi dali vpogled, koliko znaša amortizacija vsakega podjetja, kolikšni so skladi, kakšne so možnosti za najemanje banč. kreditov in kje bi bili še ostali viri za kreditiranje razširjene reprodukcije. Tako pripravljene globalne korekcije plana naj bi vnesli v študijo.

Ad. 2.
Podana je bila informacija o sodelovanju podjetij s področja črne in barvaste metalurgije v stalnih komisijah, podkomisijah in delovnih grupah — z državami SEV. To sodelovanje se predvsem na področju črne metalurgije že nekaj let ugodno razvija in se po tem mehanizmu razmerno

(Nadaljevanje na 9. strani)

Spomenik je odkril član našega kolektiva — Janez Kostanjevec

da bo o teh poročilih razpravljala na prihodnji seji.

— PROGRAM UKREPOV ZA IZVAJANJE VARSTVA PRI DELU

Na osnovi določil Temeljnega zakona o varstvu pri delu morajo delovne organizacije sprejeti program za ukrepe za izvajanje varstva pri delu in določiti sredstva za zagotavljanje in pospeševanje varstva pri delu. Tak program je pripravila služba varstva pri delu za naše podjetje. V programu je predvideno, da bomo potrebovali za izvajanje varstva pri delu v letu 1973 — 1.543.760,90 din. Program je centralni delavski svet sprejel.

— AVTORSKI HONORARJI

Centralni delavski svet je sprejel spremembe in dopolnitve pravilnika o priznavanju in izplačevanju honorarjev za prispevke, objavljene v »Aluminiju«, glasilo delovnega kolektiva TGA »Boris Kidrič«

sti za pomoč pri šolanju. O vseh prošnjah je predhodno že odločal Odbor za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu in jim ni ugodil, ker prosilci niso izpolnjevali pogojev za pomoč, ki so določeni v Pravilniku o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju.

Po razpravi je Centralni delavski svet sklenil, da je prošnji Ludvika Anžela za povrnitev stroškov šolanja na Poklični šoli za odrasle v Ptuj ugoditi in mu povrniti 3.250 din. — Da prošnji Romana Varžiča ne ugodil, ker je ugotovljeno, da ne izpolnjuje pogojev po Pravilniku o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju, ker v času šolanja še ni bil zaposlen v podjetju 3 leta. — Da prošnji Janeza Lajha ne ugodil. Tov. Lajh se je šolal na Delovodski šoli v Ptuj. — Da pritožbi Čedomirja Teodoroviča za povrnitev stroškov izrednega šolanja na Delavski univerzi v Ptuj ugodil, ker je ugotov-

Kidričevo je dostojno obeležilo spomin in svoj II. krajevni praznik

Naš kraj, ki s ponosom nosi sedanje ime že 20 let, ko sta kraj in tovarna prevzela ime po enem najzaslužnejših ustvarjalcev naše današnje skupnosti, po preminulem borcu, voditelju in državniku Borisu Kidriču — človeku, ki je svoje življenje posvetil boju za pravice človeka, da si v svoji svobodni domovini ustvarja svet, prost vseh spon, kot neodvisen ustvarjalec in soupravljalac družbene skupnosti v vsej njeni razsežnosti, je s postavitvijo spomenika in ob delovnih uspehih na vseh delovnih področjih, dal svoj najlepši prispevek, da bodo tradicije NOB lahko prenašane še na poznejše rodove.

ZAPISANO ROJSTVO KRAJA

Naš kraj je razmeroma mlad, vsaj po zapiskih, ki so ohranjeni. Nekako pred 100 leti je turniški grof Schörm-dorf sezidal gradič in ga imenoval Sterntal — dolina zvezd. Grad, ki še danes stoji, je postal središče kmetijskega posestva, vse do prve svetovne vojne, ko so na tem mestu zgradili vojaško taborišče, bolnišnico in pokopališče. Objekti, v glavnem lesene barake, so takrat nudili večletno zavetišče nad 50.000 ljudem. Po vrnitvi je bil tudi kraj preimenovan v Strnišče.

Po prvi svetovni vojni so se ujetniki, ranjenci in ostali preživeli začeli vračati na svoje domove v Italijo, Rusijo, širrom po Sloveniji in še v druge kraje, zato so ostale večinoma barake prazne in so jih začeli rušiti. Šele v začetku II. svetovne vojne so Nemci vzpostavili novo vojno taborišče, vendar tokrat bolj za potrebe delovne brigade pri izgradnji tovarne aluminija. Ob koncu vojne je bilo zgrajenih nekaj objektov in je nova slovenska vlada pod vodstvom Borisa Kidriča sklenila, da bo tovarna dograjena in bodo opravljena vsa montažna dela za začetek redne proizvodnje. Ta se je kljub mnogim težavam z velikim uspehom začela v letu 1954, točneje 21. oktobra.

Vzporedno z odločitvijo, da bo postavljena tovarna, so v letih 1946 do 1956 zgradili sedanje naselje z nad 500 stanovanji in z vsemi potrebnimi komunalnimi objekti. V letih od 1960 do danes pa je naselje komunalno urejeno in dograjeni so družbeni objekti. Med pomembnejše pridobitve štejemo: popolno osnovno šolo, zdravstveni dom, otroško varstveno ustanovo, letno kopališče, restavracijo z veliko dvorano, športna igrišča, urejene ceste in poti, otroška igrišča, rekreacijske naprave, novo samopostrežno trgovino, več servisnih dejavnosti, garaže, v zadnjem času pa še sodobno povezanost z ostalimi kraji v naši krajevni skupnosti, lekarno, poslovalnico kreditne banke in klub upoko-jencev. Vse to pa ne bi služilo namenu, da niso v Kidričevem razvite dejavnosti in nad 20 družtvih, od katerih so dosegla nekatera slovenski in jugoslovanski vrh: naj omenim le uspehe TVD »Partizan«, DPD »Svoboda«, NK »Aluminij«, AMD »Franc Galun« in druge. Te dejavnosti so lahko bile uspešne vsa leta ob finančni pomoči kolektiva tovarne, ki se je globoko zavedal, da mora kraj, kot je Kidričevo, imeti razvite vse

dejavnosti, da bo delavec po delu našel dovolj razvedrila, zabave in možnosti za nadaljnje izpopolnjevanje. Vse to se danes že visoko obrestuje, kar je opaziti zlasti na enkratnih nastopih, katere nemalokrat pripravljajo naša društva in organizacije.

Pri uspešnem delovanju in pripravljanju vseh akcij pa je imela pomembno vlogo ves čas organizacija Socialistične zveze, v zadnjih desetih letih tudi organi krajevne skupnosti. Prav krajevna samouprava je bistveno pospešila razvoj vseh dejavnosti in prav to

sredini, saj nas poimenovanje kraja, tovarne in drugih institucij trajno zavezuje, je dejal tov. Andrej Marinc, predsednik IS Slovenije.

Zato bo treba nameniti vse pomembnejše mesto perspektivi kraja, da se bo lahko kot mlado mesto vključilo v slovenski in jugoslovanski prostor.

Prav novi amandmaji naše ustave nam dajejo za to velike možnosti in smo zaradi njih dolžni do vseh, da storimo vsaj to, kar nas zavezuje že sama pripadnost tovarni ali naselju. Ko bomo storili

v preteklem letu proslavljali 60-letnico njegovega rojstva, je ob I. krajevnom prazniku bila vrsta prireditev na katerih smo oživljali velike pridobitve naše revolucije in poveljne izgradnje, za kar ima prav gotovo velike zasluge tudi tov. Boris Kidrič.

Letošnji program prireditev je bil še obsežnejši, same prireditve, ki so se vrstile ves april, pa so pokazale, da je v Kidričevem velika pripravljenost organizacij in društev ter njihovih članov, zlasti še kolektiva osnovne šole in učencev, da organizirajo prireditve

tanični vrt. Številni obiskovalci so se v dveh dneh večkrat vračali občudovat izvirne ideje članov društva, ki si želijo podobne razstave še organizirati. Razstava je bila odprta 7. in 8. aprila.

2. 7. aprila zvečer je bil koncert borbenih in partizanskih pesmi jugoslovanskih in evropskih narodov. Koncert je izvajal PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR iz Ljubljane pod vodstvom dirigenta Radovana GOBCA. Koncert je poslušalo večje število starejših občanov, dvorano TGA pa so napolnili še posebej otroci in učenci šole.

3. V ponedeljek 9. aprila je AMD »Franc Galun« organiziralo **spretnostno vožnjo** z osebnimi vozili na ploščadi osnovne šole. Vožnje se je udeležilo več članov AMD, nad 200 gledalcev pa je pozdravljalo vožnje članov.

4. Na sam dan praznika, 10. aprila, je bila skupna slavnostna seja Sveta KS, CDS TGA in družbenopolitičnih organizacij. Na seji je o Borisu Kidriču spregovoril tov. Janez KOSTANJEVEC, član kolektiva, po seji pa je bil kulturni program, katerega so pripravili učenci osnovne šole, Kulturnoprosvetnega društva Kungota, DPD »Svoboda« Kidričevo in godba na pihala TGA.

5. Ob sami obletnici smrti narodnega heroja Borisa Kidriča je pionirski odred iz Osnovne šole »Boris Kidrič« Kidričevo imel spominsko konferenco s kulturnim programom v avli osnovne šole. Tega dne popoldne, 11. aprila torej, pa je NK »Aluminij« odigral prijateljsko nogometno tekmo z NK Maribor.

6. V soboto, 14. aprila je bilo streliško tekmovanje med SD iz Ptujja in Kidričevega, zvečer ob 18. uri pa je bila I. krajevna konferenca ZMS Krajevne skupnosti Kidričevo. Na konferenci je bilo nad 250 mladink in mladincev, izvolili so si osrednje vodstvo — Svet konference — in sprejeli delovni program. Po konferenci je bil kulturni program in ples.

7. Med pomembnejšimi prireditvami je vsekakor omeniti že tradicionalno tekmovanje osnovnih šol v znanju o naših narodnih herojih. Ker je to tekmovanje v preteklem letu bilo posvečeno življenju in delu Borisa Kidriča, je deset ekip iz osnovnih šol ptujске občine letos odgovorjalo na vprašanja o narodnem heroju Jožetu LACKU. V nabit polni dvorani so učenci teh šol pokazali da poznajo zgodovino, življenje in posamezne dogodke v zvezi z našimi heroji in NOB. Med tekmovanjem so učenci nekaterih šol izvedli tudi kulturni program. Vso prireditve je prenašal Radio Ptuj. Zmagala je ekipa Osnovne šole »Ivana Spolenjaka« iz Ptujja.

8. Vsekakor osrednja krajevna, sočasno pa tudi občinska in slovenska proslava je bila 22. aprila z odkritjem spomenika Borisu Kidriču.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Spomenik je sprejel v varstvo predsednik krajevne skupnosti Anton Kosi

je treba tudi v bodoče podpirati, saj se bodo le tako lahko vsi občani vključevali v aktivne dejavnosti na vseh delovnih področjih.

Prav bi bilo, da postane Kidričevo s svojo urejenostjo in razvitostjo družbene zavesti nosilec vsega naprednega, saj bomo s tem postavljali trajen spomenik, vreden revolucionarja, kakršen je bil Boris Kidrič.

Za vse to pa so odgovorni vsi dejavniki, vsak na svojem delovnem mestu in v svoji

vse, bomo lahko dolg Kidriču zmanjšali, ta dolg pa bo tem manjši, čim lepše bo živel naš delovni človek.

Prireditve ob II. krajevnom prazniku

Na pobudo družbenopolitičnih organizacij je Svet KS lani sklenil, da bo imelo Kidričevo svoj krajevni praznik, ki bo trajno posvečen delu in življenju Borisa Kidriča. Ker smo

z bogato vsebino in na dostojni kakovostni ravni.

Ob II. krajevnom prazniku so bile izvedene naslednje prireditve:

1. **Razstava cvetja**, ki je bila prva tovrstna razstava v našem kraju in jo je organiziralo Hortikulturno društvo Kidričevo, je bila uvod v letošnje prireditve. Lepo urejeno cvetje, lončnice in nekateri vrtnarski materiali so spremenili avlo osnovne šole v pravi bo-

Boris Kidrič - Peter Kalan

(Nadaljevanje s 1. strani)

motiviranost Kidriča, vodstva KP in drugih političnih skupin pri snovanju osnov Osvobodilne fronte. Gotovo je bil osnovni motiv združevanja sil v OF boj proti fašističnemu zavojevalcu. To je bila tudi edina realna alternativa, ki je pozneje zagotavljala svoboden in neodvisen razvoj slovenskega naroda. Toda uspešnost osvobodilnega boja in revolucije sta bila odvisna od sposobnosti naroda. Toda uspešnost osvobodilnega boja in revolucije sta bila v tem boju.

Kidrič je dobro vedel, da je revolucionarno osvobodilno ljudsko gibanje lahko uspešno le takrat, če v njem deluje organizirano, zavestno in revolucionarno jedro. Prav tako je dobro vedel, da takšno gibanje in vodstvo ne more biti enostaven privesek KP. Zato je bilo geslo OF: da je vsak komunist istočasno in predvsem tudi aktivist Osvobodilne fronte.

Ali niso ta izročila Kidriča in Osvobodilne fronte v polni meri aktualna tudi danes? Lahko smelo trdimo, da pomenijo celo več kot samo snov za zgodovinske primerjave?

NUJNE INTERVENCIJE OBLASTI

V tem času in zlasti po izključitvi iz Informbiroja, je

teoretično jasnih ciljih o vlogi delavskega razreda pri lastnem osvobojanju je tako gradil osnove za družbeni in gospodarski sistem, ki naj slojnijo na pravici, da delavci sami upravljajo s potrebnim in presežnim delom, ki ga sami ustvarjajo.

TOVARNA — KOMUNA

Kidrič je v tem času razvijal osnove novega gospodarskega sistema in nenehno spreminjal in izpopolnjeval sistem planiranja. Vodilo ga je načelo, da mora podobno, kot je bila specifična naša revolucija, zrasti tudi specifična pot na področju gospodarskega razvoja. Iz prvotnega centralistično - administrativnega sistema je nastajal nov, gibljivi, ki je težil k postopni decentralizaciji. Teoretično je utemeljeval potrebnost blagovne produkcije na osnovi družbene delitve dela v socializmu. Utemeljeval je potrebo po planiranju, ki mora povezovali samostojne blagovne producente, ki prav tako, kot širša družba, samostojno planirajo. Nasprotno je administrativnemu omejevanju ekonomskih zakonitosti, ki delujejo tudi v pogojih socialistične blagovne produkcije. Teoretično je razglabljal o zoževanju centralnega planiranja, o večji samostojnosti podjetij, o njihovi vertikalni povezano-

TOZD — KS

Lahko trdimo, da je v polni meri stekel proces ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela, da je na tej osnovi vzpodbujan proces integracije združenega dela, da je odpravljen v veliki meri teritorialni in lokalistični odpor, ki je bil upravičen v preteklosti zaradi nerešenih oziroma nerazčiščenih ekonomskih odnosov med obrati in matičnimi podjetji. Vzporedno s temi prizadevanji dosegamo začetne rezultate tudi pri odpravljanju odtujenih centrov ekonomske moči in njihovo transformacijo v organizacije, s katerimi vse bolj upravlja združeno delo samo. Počasi in vztrajno se spreminjajo odnosi tudi na področju družbenih dejavnosti, kjer interesne samoupravne skupnosti prevzemajo vlogo svobodne menjave združenega dela in s tem odpravljajo dosedanje pretežno proračunske odnose.

ODNOSI V KMETIJSTVU

Čeprav smo danes gostje velikega delovnega kolektiva, mi dovolite, da ob koncu spregovorim še o nekaterih vprašanih kmetijstvu; Haloze, Slovenske gorice in Dravsko polje s svojimi prebivalci in zaposlenimi v družbeni proizvodnji so še vedno v veliki meri vezani na razmere v kmetijstvu in na vasi.

Po obsežnem preverjanju stanja na področju kmetijstva, je druga konferenca Zveze komunistov Slovenije o kmetijstvu potrdila prehod k izvajanju reformnih principov, opozorila na nerešena vprašanja in hipoteke iz preteklosti, ter postavila idejno in politično podlago za nadaljnji razvoj kmetijstva v SR Sloveniji. Ta izhodišča so zajeta tudi v ustavnih amandmajih, kjer je dana osnova za integracijske vezi na temelju dejanskih interesov proizvajalcev, kmetu pa jamstvo, da na podlagi delovnih rezultatov ustvarja materialne pogoje za svoj osebni in družbeni položaj, za ekonomsko trdnost in socialno varnost.

Na socialnem področju je bil uspešno izveden referendum o združitvi delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja, s čemer je bil podan nov dokaz o široki družbeni solidarnosti delavcev in kmetov, ki skupno krepijo podlago svojega socialnega položaja in ustvarjajo pogoje za nadaljnjo krepitev zdravstvenega varstva vsega slovenskega prebivalstva.

VELIK KOLEKTIV IN MLADO MESTO

Če se ob zaključku povrnem k osnovnemu namenu današnje proslave in k organizatorjem, to je h kolektivu in občanom Kidričevega, potem vam vsi skupaj želimo obilo uspehov v gospodarskem, političnem in kulturnem razvoju. Želim vam, da se v skladu z možnostmi, ki vam jih daje nova ustava, integrirate v Slovenijo in Jugoslavijo; da kot novo mesto in velik gospodarski kolektiv izkoristite vse prednosti za gospodarsko in kulturno povezanost s celotnim območjem, ki v gospodarskem razvoju še zaostaja.

Poimenovanje po Borisu Kidriču — revolucionarju in ljudskem voditelju — vas trajno obvezuje. Prepričan sem, da ste in boste to poslanstvo tudi v bodoče častno izpolnjevali.

PROSLAVA V SLIKI

Odkritja spomenika se je udeležila tudi soproga pokojnega Kidriča — Zdenka Kidrič

Odkritja spomenika so se udeležili tudi Zdenka Kidrič, Sergej Kraigher, predsednik Skupščine SRS, Lidija Šentjurs, članica sveta federacije, Mitja Ribičič, predsednik republiške konference SZDL itd. (od leve proti desni)

Med občani ptujske občine, ki so dobili priznanje OF, je bil tudi član našega kolektiva — Franc Klemenčič

Na slavnostni seji je govoril Zdravko Turnšek, predsednik Občinske konference SZDL Ptuj

Ob otvoritvi spomenika Borisu Kidriču je govoril Andrej Marinc, dipl. ing., predsednik Izvršnega sveta Slovenije

ljudska oblast pogosto posegala z drastičnimi sredstvi. Tovariš Miha Marinko je na tem mestu, v Kidričevem, ob proslavi 60-letnice rojstva Borisa Kidriča, dejal naslednje: »V ta čas padajo tudi taki ukrepi, ki jih nekateri med nami še danes skušajo obravnava kot naše napake. Toda tem ob tej svečani priložnosti lahko brez zadržka odgovorimo: ti ukrepi so bili cena za očiščevanje naše neodvisnosti in socialističnega sistema. To nam lahko očita le tisti, ki so bili takrat na liberalističnih ali stalinističnih pozicijah in so to bržkone še danes. To govore tisti, ki so bili takrat poraženi. Ni šlo za napake, marveč za nujnečasne ukrepe, da smo se lahko obdržali, in dejstvo je, da so ti ostri ukrepi trajali le malo časa«.

INICIATIVA LJUDSKIH MNOŽIC

Zopet je prišlo v polni meri do izraza — kot v narodnoosvobodilni borbi — zaupanje Borisa Kidriča v iniciativno ljudskih množic, ki so jo pokazale ob gospodarski blokadi in povojni izgradnji. Ob

sti. Na drugi strani pa je razvijal misli o bodočnosti družbenega sistema na bazi odnosov tovarna — komuna.

Slovenija in Jugoslavija ta čas intenzivno uresničujeta I. fazo ustavnih sprememb. Pred nami pa je razprava o II. fazi oziroma o integralnem tekstu nove ustave. Mnogi se sprašujejo, zakaj celotno delo toliko časa traja. Vendar stvar ni tako enostavna. Na vse skupaj odločilno vpliva stopnja naše osveščenosti, družbene in znanstvene domišljenosti novih predlogov. Primerjava ciljev ustavnih sprememb s poslednjimi razmišljanji Borisa Kidriča pa nam pove marsikaj v poduk.

Najbrž ni potrebno, da na široko dokazujemo, kakšen razvoj proizvodjalnih sil je v tem času dosegla celotna Jugoslavija, Slovenija, in seveda tudi ptujska občina. Vse to samo potrjuje sposobnost in vitalnost naše lastne poti v socializem, ki je bila zasnovana v NOB in zlasti v uvažanjem samoupravljanja.

Sami si kujemo bodočo perspektivo!

Štiri mesece proizvodnje v tem letu je za nami, zato je prav, da se nekoliko ustavimo pri določenih problemih, ki so nas skrbi, kako bo z našim letnim proizvodnim programom.

Ne mislim operirati s številkami, ker to ni moje področje in sem prepričan, da bo o tem še dovolj napisanega in povedanega; vsi, katere številke o proizvodnji zanimajo, lahko te sprobi zasledujejo v vsaki številki našega časopisa, pred tem pa jih dobijo tudi v obrate in se tako s proizvodnimi rezultati lahko seznanijo vsi proizvajalci v obratih.

Ni treba posebej poudarjati kako je z našo proizvodnjo v minulem mesecu, ki je bil precej slabši od ostalih (seveda to velja za Glinico). Nenehne težave enkrat na eni, pa zopet na drugi strani, so precej zavrlje proizvodnjo in so rezultati, ki so med tem časom že znani, zelo slabi ali bolje re-

čeno: vsekakor najslabši v tem letu.

Mnogo težav v tehnološkem postopku, predvsem pri prehodu iz avstralskega na naš domači bosanski boksit, je spremljalo proizvajalce v tej OZD, ki se na vse načine trudijo s svojim vodstvom in tehnološko grupo, da bi razni izpadi bili čimmanjši in blažji. Tako oksalati kot soda nam povzročajo izredno hude težave in probleme, katere je treba premostiti. Mnoge mašitve zniževalcev tlaka na obeh avtoklavnih vrstah so poleg mnogega fizičnega dela, razumljivo, povzročile tudi občuten izpad v proizvodnji, kar se vsekakor še kako pozna, predvsem v dekompozerjih, ki

se ne obnavljajo tako hitro, kot se izloča hidrat. Pred tem so bile tudi precejšnje težave na drugi strani — to je na belih filtracijah, kjer prav tako ni in ni šlo.

To so seveda problemi in težave, ki sicer niso v največji meri odvisne od proizvajalcev; vsekakor pa velja omeniti, da pa bi kljub vsemu le bilo potrebno vložiti mnogo več truda in prizadevanja po slehernem proizvajalcu na delovnem mestu, da bi s svojo pridnostjo in vestnostjo skušal ublažiti tisto, kar se seveda z njegovim marljivim in odgovornim delom da storiti.

Zavedati se moramo, da si vsi sami kujemo našo bodočo perspektivo, saj je prav od vseh nas odvisno, kako bomo delali v bodoče, predvsem še v času, ko celo iz inozemstva zahtevajo od nas več glinice in hidrata ter seveda aluminija (obdelavo tega delovnega področja v OZD Aluminij prepuščam tistim, ki so za to odgovorni in poklicani, da poročajo o problemih in uspehih).

Prepričan sem, da mi bodo mnogi delno očitali to, o čemer se nameravam pisati, vendar je to, kar bom napisal, dejstvo, katerega ni mogoče zanikati in ima mnogo vplivov na pocenitev proizvodnje in podobno. Nesporno je namreč dejstvo, da je lahko delati in biti strokovnjak takrat, kadar gre vse kot namazano, kot temu pravimo, da pa se stanje povsem spremeni takrat, ko pride od raznih zapletov in težav in ko je treba tudi samostojno ukrepati, misliti in delati — seveda tako, kot to zahtevajo notranji delovni pogoji in kot je to v interesu tehnološkega postopka in proizvodnje.

Smelo namreč trdim, da bi z malo več vestnosti, odgovornosti in občutka do dela lahko prav vsak delavec — kot tudi strokovnjak — več prispeval k temu, za čemer stremimo. Lahko je namreč biti junak dela takrat, ko vse v redu deluje, težje pa je takrat, ako je treba pokazati svoje znanje in iznajdljivost pri reševanju določenih problemov v proizvodnji. Nima smisla opisivati tistega, kar bi vsak naš proizvajalec moral ukreniti na svojem delovnem mestu takrat, ko to od njega najbolj zahtevajo pogoji proizvodnje, ker to vsi vedo zelo dobro; dobro, pa je, če bi ponovno apelirali na vse tiste, ki ne razlikujejo tega, kaj so stroški proizvodnje, kaj pomenijo in kakšen vpliv imajo na likvidnost in uspeh podjetja, da bi se vsaj mnogo bolj potrudili za dosego večjega uspeha. Če cele dneve gorijo luči po obratih, izteka voda iz pip, izteka olje na vseh mogočih krajih pri strojih, če razmetavamo z raznim materialom, kot so tesnila in brtvilne vrvice, čemur smo vsak dan priče. Te, na oko male zadeve, imajo zelo velike in občutne posledice, ki se morajo nekeje izkazati. In prav to je v tisti proizvodnji za katero največkrat trdimo, kako vestno in marljivo delamo in se trudimo in da več od nas ni mogoče pričakovati; to je postavka, ki nam podražuje proizvodnjo, nam zmanjšuje naš skupni dohodek in seveda: tudi OD.

Prav tako moramo omeniti še drugo stran, ki bo prav tako morala z veliko večjo a-žurnostjo reševati problematiko v proizvodnji. Kakšna je

PROSLAVA V SLIKI

Čelo slavnostne povorke

Enota teritorialne obrambe pozdravlja častne goste

V mimohodu je sodelovala tudi enota civilne zaštite

V slavnostni povorki je sodelovala tudi ekipa prve pomoči

KIDRIČEVO JE DOSTOJNO OBELEŽILO SPOMIN IN SVOJ II. KRAJEVNI PRAZNIK

(Nadaljevanje s 4. strani)

Spomenik Borisu Kidriču - simbol solidarnosti, zavesti in sodelovanja vseh občanov in organizacij

Naš kraj se je oddolžil spominu na našega junaka s postavitvijo spomenika, za katerega so dali pobudo predstavniki družbeno-političnih organizacij in krajevne skupnosti na skupni seji v septembru prejšnjega leta. Imenovan je bil 15-članski odbor, z nalogo, da pripravi vse potrebno za postavitve spomenika. Za predsednika tega odbora je bil izvoljen Ivo TEŽAK, ravnatelj osnovne šole. Odbor je moral v glavnem rešiti tri pomembna vprašanja: kakšen bi naj bil spomenik, kje bi naj stal in zagotoviti potrebna finančna sredstva.

Za izvedbo spomenika se je odbor obrnil na našega mladega kiparja Viktorja GOJKOVIČA, ki je izdelal osnutek in glavo za spomenik.

Aluminijasto skulpturo je izdelala tovarna IMPOL, gradbena dela in ureditev okolja, servis krajevne skupnosti, podjetje INGMAG-POHORJE pa je montiralo granitno ploščad. Vrednost vseh del bo po še nedokončnih obračunih znašala približno 240.000 din.

Finančna sredstva, ki se še vedno zbirajo, so bila prvotno po predračunu razdeljena na tri financerje: krajevno skupnost, kolektiv TGA in občinsko skupščino — vsak po eno tretjino. Ta sredstva so po osnovnem izračunu tudi v celoti zagotovljena, odbor za postavitve spomenika pa si prizadeva zbrati še preostala sredstva. O zbiranju sredstev bomo podali obširno poročilo v prihodnji številki Aluminija.

Odbor je v predvidenem roku dokončal vsa dela in je bilo vse pripravljeno za dan odkritja spomenika.

Odkritje spomenika - enkraten dogodek v našem kraju

Nadvse svečano okrašen in urejen kraj je že v nedeljo, 22. aprila navsezgodaj dočakal najvišje predstavnike republike, občine in številnih delovnih kolektivov, organizacij in krajevnih skupnosti. Slavnost se je pričela ob 8. uri s skupno sejo občinske skupščine, občinske konference SZDL in družbeno-političnih organi-

zacij občine ter krajevne skupnosti Kidričevo. Dvorana je bila tudi tokrat polno zasedena. Tov. Zdravko Turnšek, predsednik občinske konference, je v kratkem govoru orisal pomen Osvobodilne fronte — sedaj SZDL — in razdelil 11 občanom naše občine ter štirim organizacijam — Priznanja OF. Iz Kidričevega sta prejela priznanja Franc KLEMENČIČ kot dolgoletni aktivni delavec in PIONIRSKI ODR ED OSNOVNE ŠOLE.

Po slovesni seji je bilo ob spomeniku veliko zborovanje, na katerega so najprej prišle enote teritorialne obrambe, enote civilne zaštite, pionirji in mladinci, gasilske enote, taborniki in planinci. Nad 3.000 zbranim občanom je govoril predsednik IS SRS Andrej MARINC. Na tribuni pa so še bili: Sergej KRAIGHER, predsednik skupščine SRS, Mitja RIBIČIČ, predsednik republiške konference SZDL, soproga pokojnega Borisa Kidriča, Zdenka Kidrič in predstavniki vseh najvišjih organov republike in občine.

Spomenik je odkril Janez KOSTANJEVEC, za Krajevno skupnost Kidričevo pa so ga prevzeli Anton KOSI, predsednik sveta KS, Franc LONČARIČ, predsednik ZB in Miro KOVAČ, predsednik Sveta krajevne konference ZMS Kidričevo.

Z zborovanja je bilo poslano pozdravno pismo tovarišu TITU, po odkritju spomenika pa je na veliki tribuni nastopilo nad 200 učencev osnovne šole, pevec združenega pevskega zbora DPD »Svoboda« Kidričevo in Majšperk in združeni godbi na pihala iz Ptuj in Kidričevega. Pod vodstvom Jožeta MATJASIČA, ki je tudi pripravljatelj kulturni program, so vsi nastopajoči program izvedli brezhibno. Enota JLA pa je v spomin na Borisa Kidriča izstrelila tri salve.

Po slavnostnem programu je bil ob dveh partizanskih kotlih drugi del programa, ki se je končal do 24. ure v vseh prostorih restavracije.

Vsekakor bo ta dan ostal slehernemu prisotnemu občanu v trajnem spominu kot eden najlepših dni v Kidričevem.

Tudi vsi gostje so bili nadvse presenečeni s celotno prireditvijo, posebej pa še s spomenikom, ki ne simbolizira le revolucijo in borbe naših narodov, temveč tudi delovne zmage naših ljudi in vzajemno sožitje vseh narodov v Jugoslaviji in v našem kraju.

MATEVŽ CESTNIK

(Nadaljevanje na 10. strani)

Poglejmo resnici v oči!

V odgovoru na članek avtorja M. T. v predzadnji številki »Aluminija« pod gornjim naslovom dajemo naslednjo obrazložitev:

Ob smrti bivšega direktorja Franja Gruenfelda, točneje 30. junija 1971 je bilo na zalogi 6.885.524 kg aluminija in koncem leta 1971 je znašala zaloga še 6.491.068 kg. Ta količina je bila odprodana v prvi polovici 1972 spodaj navedenim kupcem. Razlog za odložitve

prodaje aluminija v izvoz je bila takrat zelo nizka domača cena na eni in pomanjkanje likvidnih plačilnih sredstev na drugi strani. Naš zahtevek za višjo ceno aluminijevih izdelkov je bil delno sprejet šele koncem maja 1972. Izredno pa se je zaostrilo vprašanje likvidnosti zaradi permanentne nelikvidnosti naših glavnih domačih kupcev. Zagotovitev likvidnosti plačilnih sredstev je bila v takratnem položaju možna le z izvozom. Pri pro-

daji v inozemstvo, so bile izbrane take konstrukcije poslova, s katerimi smo v danih okoliščinah dosegli najvišjo možno realizacijo.

Izvoz:

— po Metalki	2.968.678 kg
— Jugometalu	2.000.000 kg
— Metalimpexu	3.003.889 kg

Prodaja madžarski firmi Metalimpex je bila izvršena na osnovi kompenzacijskega posla — izvoz aluminija na Madžarsko, uvoz pivovarniškega

slada v Jugoslavijo, po posebnem soglasju Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, ki je dajano le v izjemnih primerih.

V zvezi z vsemi nadaljnjimi vprašanji želim pripomniti, da bi natančnejše razčlenjevanje podatkov na način, kot ga je predlagal pisec v gornjem članku, lahko pomenilo izdajanje poslovnih skrivnosti, kot to tolmači naš »Pravilnik o varovanju poslovne skriv-

nosti« in o postopku s tujimi državljani, ki so v poslovnih stikih z našim podjetjem. Zato predlagamo, da uveljavimo primernejšo in tudi hitrejšo pot za dobivanje informacij, to je direktno — pri odgovornih sektorjih.

Vabimo vse člane, ki imajo morebitna dodatna vprašanja, da se oglašijo v komercialnem sektorju, kjer lahko dobijo natančnejša in dokumentirana pojasnila.

Fištravec

Kdaj bomo imeli vsi enake koristi od sindikata?

26. aprila 1973 je naša sindikalna organizacija organizirala proslavo ob pomembnem prazniku slovenskega naroda — ustanovitvi Osvobodilne fronte. Da je to proslavo izvedla sindikalna organizacija, je vsekakor pravilno, saj ostale organizacije v naselju nimajo za to potrebnih finančnih sredstev. Nikakor pa ni pravilno to, kar se je dogajalo. Če so proslavo organizirali, naj bi bile vstopnice razdeljene med člane kolektiva enakomerno, ne samo 26. aprila v dopoldanski izmeni! Dolga leta si že govorimo: skušajmo biti enaki, pa vendar pri tem, kar financira Tovarniški zbor sindikata, nikoli ne pridemo na zeleno vejo.

Naj navedem nekaj primerov:

Predlani je sindikat organiziral Silvestrovanje. Na obvestilih je bil lep napisan dan in ura delitve — prodaje vstopnic. Ko pa sem 15 minut po določeni uri prišel na vrsto, da bi kupil vstopnico, je bila dvorana že razprodana. Na voljo je bilo le še nekaj mest v jedilnici. Po žolčni razpravi, ki se je takrat razvila, sem bil zapisan med ostalimi, tretji po vrsti, z obrazložitvijo, da če še dospejo vstopnice, katere bi si naj obdržal prejšnji upravnik tov. Rizman za poslovne prijatelje, jih naslednji dan zagotovo dobim, če jih bo toliko, da bom prišel po vrstnem redu na vrsto. Ker sem v obljubo dvomil, sem naslednji dan okrog 9. ure osebno govoril v pisarni družbene prehrane s tov. Rizmanom, ki mi je napisal na list papirja iz dobavnice, koliko vstopnic je oddal Tovarniški odboru sindikata prejšnji dan in tega dne malo pred tem, ko sem prišel k njemu. Še tega dne jih je poslal nad 20 kom. Bil sem trdno prepričan, če je bilo vse res, kar mi je povedal, da bom še tega dne lahko dobil v pisarni sindikata zaželjeni vstopnici. Vendar sem bil globoko razočaran, ko sem ob 13.15 prišel in mi je tov. Romana povedala, da ni nobene vstopnice in da ne ve, če jih je sploh kaj bilo posredovanih tisti dan iz obrata družbene prehrane.

K temu naj povem samo to, da je človek, ki dela v izmeni,

vsako četrto leto prost za Silvestrovo, pa niti tedaj ne more dobiti vstopnice. Po Silvestrovanju pa lahko posluša, da so v tovarniški dvorani — katere član je tudi on sam, silvestrovali drugi, zaposleni v raznih podjetjih in ustanovah, ki nimajo nobenih poslovnih zvez z našim podjetjem. In ti ljudje so lahko kupili vstopnice, ki so bile namenjene članom kolektiva, člani kolektiva pa niso mogli do njih. Namesto, da bi preostale vstopnice dali v prodajo drugim.

Organiziran je bil izlet na Malo kopo za smučarje in ostale ljubitelje planin. Določen je bil tudi datum in ura odhoda. Ker je bila to sobota, izmenški delavci in delavke niso imeli možnosti, da se udeležijo izleta in se tudi niso prijavili, kajti tisti, ki so bili v soboto, nedeljo in ponedeljek prosti, so šli v soboto ob 6. uri zjutraj iz službe, ko je bil napovedan odhod na izlet. Ibi na izlet iz nočne službe, pa ni nikakršna rekreacija, ampak le mučenje po napornem delu v tovarni. Do tod je bilo vse v redu in prav. Dan ali dva pred odhodom, ko je bil avtobus zaseden, pa so ta izlet premaknili na nedeljo in nihče ni vprašal izmene, ki je bila prosta in je imela vse možnosti za rekreacijo, če bi se kdo pridružil. Ne bom trdil, da je bilo malašč tako pripravljeno, če bo pa nekdo natančneje pogledal, kako so priprave potekale, bo prepričan drugače. Občutek bo dobil, da je bil izlet organiziran za določen krog ljudi, ki so se ga tudi udeležili.

Pa še o proslavi 26. aprila in o zabavi, ki ji je sledila: za to proslavo so vstopnice delili, kolikor sem informiran, 25. aprila dopoldne. Druga izmena, ki je tisti dan delala zadnjo nočno in je imela največ pogojev, da se proslave in zabave udeleži, pa ni dobila na razpolago niti karte, ne v Glinici in ne v Aluminiju, kar je vsega obsojanja vredno. Ne bom trdil, koliko bi bilo interesentov, vendar bi jim morali dati na voljo vstopnice, katere so jim pripadale. Pred vrati v dvorano smo videli starejše ljudi in otroke, ki so bili brez kart in se niti proslave niso mogli udeležiti. Prav bi bilo, če bi vsaj otroke spu-

stili na proslavo, saj ti na zabavi tako ne bi ostali.

Ne morem se sprijazniti s tem in mislim, da nisem osamljen, da jih je mnogo, ki menijo, da to ni bilo prav. Tudi mene so zaradi tega kritizirali, čeprav nisem nič kriv ali pa sem kriv le toliko, da sem se uspel pritihotapiti v dvorano na »veseli del« in sem videl tam ljudi, ki so imeli vstopnice, pa niso pri nas v službi, ne oni, ne njih očetje ali matere. Bili so tudi taki, ki so že več let v Nemčiji in so se na naš račun veselili. Bil je celo primer, da sta prišla v dvorano naš delavec in delavka z vstopnico, pa je bila njuna miza zasedena z inozemci. Če sta hotela ostati na zabavi, sta si morala poiskati mizo v jedilnici.

Morda še nekaj besed o godbi, o kateri ne bom trdil, da ni bila dobra, smelo pa trdim, da ni ustrezala takšnemu starostnemu povprečju, kot ga ima kolektiv, ki je to plačal oziroma sofinanciral. Prav je, da organiziramo prireditve, vendar moramo tedaj vse organizacije izvesti do neke mere v zadovoljstvo večine. S takimi in podobnimi spodrslijaji revoltiramo tiste, katere smo najbolj potrebovali, ko

smo imeli združitev zdravstvenih zavarovanj in ko je bilo treba pomagati poplavljenim območjem. Prav ti so bili najbolj zvesti, če pogledamo rezultate obeh akcij, sedaj pa, ko bi se jim s kakšno vstopnico oddolžili, smo jim dokazali, da ni res tisto, kar smo jim takrat govorili. Kdor bo drugemu pomagal, se mu bo vrnilo, ko bo njemu treba pomagati; kdor pa drugega v sili ne pozna, naj tudi pomoči ne pričakuje, kljub temu, da bi mu bila potrebna. S takimi gesli smo marsikaterega prepričali o solidarnosti. Morda bo kdo rekel, da je to namerano, ampak s tem sem samo opozoril na napake, da jih v bodoče ne bi več delali.

Naj povem še par besed o sredstvih, ki so namenjena za športno dejavnost v okviru sindikata naše tovarne. Iz razporeditve sredstev je razvidno, da so precej višja sredstva rezervirana za športno dejavnost, s katero se izživljajo posamezniki, kot pa za rekreacijo, katere se poslužuje vsaj desetkrat več članov kolektiva. Menim, da bi bilo umestno omenjeni vsoti zamenjati v korist rekreacije, katere se poslužuje večina. S športom pa bi se ukvarjali manj in s skromnimi

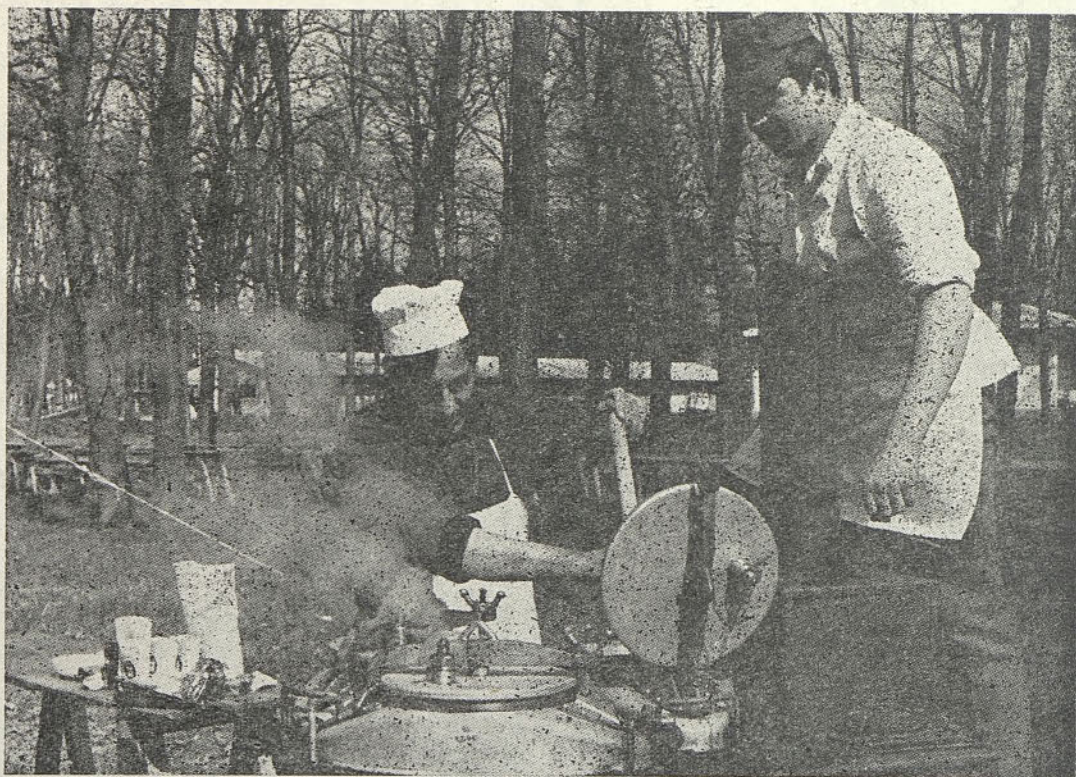
sredstvi, če vidimo, da nimamo dovolj denarja.

Naloga sindikata bi naj bila tudi, da bi delavci, ki morajo delati ob praznikih, dobili boljšo malico. Sedaj, ko imamo obrat družbene prehrane, to ne bi smelo predstavljati večjega problema. Izgubo obrata družbene prehrane sami krijemo, zaradi nekaj obrokov boljše malice pa mislim, da izguba ne bi bila bistveno večja. Če krijemo 150.000 din in še večjo izgubo za počitniški dom, katerega usluge koristi majhen del članov kolektiva — mnogi po več let zapovrstjo —, vidimo, koliko smo tem pomagali za boljše počutje. To, kar bi dali za boljšo malico ob praznikih, bi bila le kaplja proti temu, kar dajemo drugje.

Ne morem pa tudi mimo tega, da sindikat in ZK stojita ob strani, ko vidita, da na zastavljena vprašanja v našem časopisu ni odgovorov, ki so bili zahtevani. Morda nehoti pomagata tistim, ki ne želijo povedati resnice.

Sindikatu sprašujem, koliko je stala proslava 26. aprila in koliko izlet na Malo kopo?

M. T.

Priprava partizanskega golaža

Vprašanja lahko rodijo pozitivne sadove, tendencioznost pa le minira

kakršnokoli delo!

Tov. TOMINC, zelo rad Ti bom odgovoril na zastavljena vprašanja, kljub temu, da menim, da niso zastavljena dobronamerno in da so dokaj neprincipielna. Odgovore bom dal zaradi vseh članov naše delovne organizacije, vseh članov sindikata in sicer zaradi tega, da zastavljenih vprašanj ne bi tendenciozno komentirali.

Človeško je delati napake; gotovo jih vsak pri svojem delu vsaj nekaj naredi in bi bilo prav, in tudi je prav, opozoriti na napake, vprašanje je le — kako in kdaj!?

Spominjam se časov, ko si tudi sam bil sindikalni funkcionar in kako si opravljal svoje delo, vendar o tem ne želim razpravljati; to je stvar Tvoje vesti in principielnosti, povedal bi rad le to, da si se takrat krepko boril za korist I. izmene v Glinici in ne ZA ENAKE KORISTI VSEH, kar je verjetno posledica tega, da tudi sam delaš v I. izmeni.

Na Tvoja vprašanja bom poskusil odgovoriti natančneje in se s tem izogniti kakršnekoli polemiziranju, osebno pa te vabim, na kar si tudi upravičen, da na vseh nivojih sindikalne organizacije zahtevaš pojasnila o delu sindikata, konkretno in javno na sestankih, saj si del te organizacije!

O trditvah nekdanjega upravnika obrata družbene prehrane tov. Rizmana glede vstopnic za silvestrovanje ne bi rad dajal svojega mnenja, trdim le to in se prepričan, da bom v tem imel podporo članov starega odbora, da so pri prodaji vstopnic vsaj poskusili upoštevati principe demokratičnosti. Ne spominjam se, koliko minut po določeni uri si ti prispel in kateri si bil na spisku »čakajočih«, vem le to, da so s prodajo vstopnic začeli pol ure pred napovedanim časom, ker je pred vrati pisarne čakalo že najmanj 20 precej hrupnih ljudi. Pripomnil bi rad še to, da

možno število kupljenih vstopnic ni bilo omejeno in da so posamezniki jemali tudi do tri ali celo 4 mize, da sem moral uporabiti vso svojo fizično moč, kako bi od pritiska skupine čakajočih obvaroval sebe in tov. Romano, ki jo Ti omenjaš.

Končno, naša dvorana sprejme le okrog 400 gostov, zaposlenih pa nas je več kot 1800 in kot vidiš — VSI NE MOREJO IMETI ENAKE KORISTI OD SINDIKATA, tudi ob Silvestrovem ne, razen, če zgradimo dvorano za približno 3500 obiskovalcev.

Glede izleta na Malo Kopo sem zahteval pojasnilo (kljub temu, da sem tudi sam bil precej seznanjen) od predsednika Komisije za šport, kulturo in rekreacijo ter Ti dajem ustrezen odgovor. Najmanj 10 dni pred izletom je članstvo s plakati bilo obveščeno o napovedanem izletu z vabilom za prijavo. Na izlet so bili vabljeni prav vsi, tudi »izmenski delavci in delavke« (seveda, ki v tem času niso bili na delovnih mestih) in ne samo dnevna izmena oziroma »določen krog ljudi«. Izrazi kot so »izmenski delavci in delavke« ter »določen krog ljudi« imajo svojo težo, zdi pa se mi, da ti to težo ne uporabljaš in ne postavljaš na pravem mestu, oziroma, jo koristiš precej tendenciozno ali celo premisslano. Glede predstavitev izleta s sobote na nedeljo. Ti lahko povem, da je lastnik smučišča in gostinskih kapacitet v zadnjem trenutku sporočil, da so v soboto vse kapa-

citete zasedene zaradi delavskih metalurških iger Slovenije in da je zaradi tega prišlo do prestavitve. In še to! Cena izleta na Malo Kopo se nanaša le na prevoz in znaša 1.430 din.

Po mojem globokem prepričanju so Tvoja vprašanja in razmišljanja o proslavi OF in 1. maja popolnoma zgrešena in naslovljena na napačen naslov; odgovor na vprašanje, koliko je stala proslava in kdo je bil njen organizator oziroma soorganizator, pa boš našel v tem časopisu, vendar v drugem članku.

Ker boš v zgoraj omenjenem članku našel tudi odgovor, kako so razdelili vstopnice, Ti preostane le še to, da odgovor, kdo je dobil in kdo ne — vstopnice za proslavo, poiščeš znotraj svoje osnovne organizacije sindikata.

Ne vem sicer, zakaj so Tebe kritizirali zaradi tega, ali je to navada zaradi Tvoje pretekle mandatne dobe v sindikalni organizaciji, mislim pa, da bi ti kritikanti krivce lahko poiskali v svojih vrstah.

Vstopnice so razdeljene v tovarni, med ljudi, ki so pri nas zaposleni in le nekatere med njimi je treba obsojati, da si na »veselem delu« srečal ljudi, ki niso pri nas zaposleni ali celo služijo svoj kruh v Nemčiji; to pa je sicer relativna trditve, saj ne moreš poznati vseh ljudi, ki so pri nas zaposleni.

Vstopnice, katere smo razdelili, so imele za cilj, da na

proslavi in pozneje zabavi prisostvujejo naši člani kolektiva in tako počastijo 2 pomembna datuma — 27. april in 1. maj. Mislim, da bi se tudi Ti moral pridružiti mojemu vprašanju: spoštovani sodelavci in člani sindikata, ali res niste mogli priti že pred začetkom uradnega akademskega dela proslave, marveč ste se odločili le za »veseli del«; in bi tu našel odgovor, zakaj smo pred vrati v dvorano videli starejše ljudi in otroke, dvorana pa je bila napol prazna.

Zelo depasirana so Tvoja razmišljanja in ocenitev godbe ter »zadovoljevanje interesov večine članov kolektiva«, saj bi v naši dvorani v tem primeru morali imeti vsaj šest različnih ansamblov in kakih deset pevcev, saj imamo različne okuse in želje.

Ocenjevati nekaj, kar se je naredilo kot spodrselaj, ki naj bi po Tvojem revoltiral tiste, »katere smo najbolj potrebovali, ko smo imeli združitev zdravstvenih zavarovanj in ko je bilo treba pomagati poplavljenim območjem«, pa se mi zdi najblažje povedano — neokusno. Konkretno, ali misliš, da smo se z dvema brezplačnimi vstopnicama oddolžili tistim, ki so jih dobili in ki so z visoko zavestjo in z veliko dozo humanosti reševali pravkar omenjena problema!?

V popolnosti se strinjam s Tvojo trditvijo, tov. TOMINC, da je naloga sindikata skrbeti za dobro počutje in normalne delovne pogoje, kamor ne-

dvomno sodi tudi vprašanje tople malice. Te naloge se vsi zavedamo in o tem pripravljamo dokumentirano analizo sedanje situacije; sočasno pa bomo v dogovoru z vsemi IOOOS predlagali rešitev, ki bo verjetno vsebovala nekaj več kot boljše malico ob praznikih.

Tov. TOMINC, ostal Ti bom dolžan odgovora na vprašanje in vzporedbo med športom in rekreacijo in sicer zaradi tega, ker do naslednje številke našega tovarniškega časopisa hočem to snov natančneje obdelati in sočasno seznaniti celotni kolektiv z nekaterimi novimi momenti glede rekreacije članstva. Mogoče boš nekatere zaključke že danes lahko potegnil, če prebereš članek »Rekreacijsko društvo — da ali ne?« v prejšnji številki »Aluminija«.

Na koncu želim Tebi postaviti eno vprašanje, na katero odgovori samemu sebi. Kaj v naši družbi pomeni opozicija in kakšen pojav je to?

Razmisli o tem, sedaj, konisi več član sindikalnega odbora in povej svoje mnenje na enem od bodočih sestankov sindikata na kakršnekoli nivoju, mi pa smo pripravljani odpravljati napake, ki se v našem delu lahko pojavijo in katerih se verjetno ne zavedamo, ker jih sicer ne bi naredili.

Za predsedstvo TZS:
tajnik
Vojo Veličkovič

Medsebojni odnosi in odgovornost

Sem član kolektiva že 22 let. Spominjam se težkih časov pri izgradnji tovarne, ko sem bil še fizični delavec pri montaži. Kljub vsem težavam smo ustvarili to, kar danes imamo.

Tozadevno sem se odločil, da napišem članek za tovarniško glasilo ALUMINIJ. Če bi se to, o čemer mislim napisati, dogajalo pred 20. leti ne bi bilo nič novega.

Danes, ko stoji na tem prostoru sodobna tovarna, ki je pretežno avtomatizirana, je slika popolnoma druga. Upravičeno se sprašujem, kako je mogoče, da imamo v Glinici predelavca, ki ne obvlada pogonskih naprav in to v komandnem prostoru razklopa. Njegovi sotovariši z enako kvalifikacijo so se marljivo lotili učenja za upravljanje naprav v razklopu. Iz tega lahko sklepamo, da ni zainteresiran za svoj delokrog. S predelavcem sem nekaj časa delal v isti izmeni. Sedaj sem kot delavec srečen, da ne delam z njim skupaj. Strokovnjaki vedo, da je sedaj razklop v Glinici tako moderniziran ali avtomatiziran, toda dela lahko le pod določenimi pogoji. Da bi bili pogoji ustvarjeni, morajo poskrbeti predelavci (seveda s primernim znanjem). Eksperimentiranje na napravah se lahko grdo maščuje. Predelavec je svoj čas imel navado, da je odpiral naprave avtomatske regulacije, ki pa ne spadajo v njegov delokrog, temveč te naprave lahko strokovno usmerjajo le delavci iz vzdrževanja avtomacije. Tako ravnanje nam je mnogokrat povzročalo nepotreben glavobol. Na pripombe glede takega ravnanja se je prizadeti takoj začel z nami prepirati.

Dolžnost nas vseh je, da si medsebojno pomagamo, saj le tako dajemo mlajši generaciji primerne izkušnje. Naj za vedno velja pravilo, da naj bo vsak plačan po svoji sposobnosti in ne po obrazu, le tako bomo zmogni prispevati skupnosti to, kar smo ji dolžni. Resnica je včasih bridka.

Upam, da sem s svojim pisanjem le osvetlil problem, ki v nobenem primeru ni zaželen v našem kolektivu.

Janez Kores

Gostje na slavnostni tribuni med izvajanjem kulturnega programa

Kumrovec - naš dom solidarnosti

Kdove kakšne nove ideje bodo vzkile pod veliki zvezdami neba nad Kumrovcem; ob srečanjih in na sestankih? In koliko dejavnega in ustvarjalnega bo še zaobsegal spominski Dom borcev in mladine Jugoslavije — ta živi organizem, ki se bo, kot tudi sedaj nastaja, v bodoče prav tako razraščal ob skupnih akcijah pionirjev in mladine, delavcev in kmetov, gospodinj in upokojenec — od Djevdjelije do Jesenic in od Subotice do Kopra!

Med polaganjem temeljnega kamna za spominski Dom borcev in mladine v Kumrovcu je Tito dejal: »Od tod, iz tega spominskega doma, bosta odsevala bratstvo in enotnost, ker bodo sem prihajali borci in mladina iz vseh krajev. Želim, da bi bilo to v korist temu kraju in vsej naši domovini...«

Pobudo za zgraditev spominskega doma v rojstnem kraju velikega moža in sina naših narodov sta dali združenji borci Kumrovca in Posavja (iz ljubljanske občine Bežigrad). V začetku lokalnega pomena, se je akcija pozneje razvila in razširila, prerasla v skupno stvar Zveze združenj borcev NOB in Zveze mladine Jugoslavije. Danes smo priče široki akciji za zbiranje sredstev za zgraditev simbola bratstva in enotnosti naših narodov. Mladinci v jugoslovanski armadi, učenci v šolah, upokojenici in delavci so se odzvali vabilu izvršnega odbora za zgraditev spominskega doma in vsak novi dinar je nov košček solidarnosti, bratstva in enotnosti, vgrajen v monumentalni spomenik, ki bo zbirališče borcev NOB in mladine vse Jugoslavije.

Okrog 20 km iz Krapine proti Zagrebu, če se peljemo po novi Zagorski magistrali, se na desno odcepi cesta, ki po nekaj blagih ovinkih skozi prijazne zagorske doline in hribe pripelje popotnika v prekrasno dolino Sotle. Bistvo te doline obkrožajo livade in obdelana polja, rodovitni holni in rebra.

Med okoliškimi griči se skrivajo razvaline Cesar-grad in Greben-grad, ki sta pred 400 leti bila priči herojskega kmečkega upora in hudega poraza puntarske vojske Matije Gubca. Kmečke hišice kot posejane v dolini in na pobočjih bregov, so še danes žive. Preživle so močne gradove in nekdanje nemške postojanke. Zagorsko-primorska partizanska brigada »Matija Gubec« je med NOV znova oživela lik tega velikega moža.

Ko se naprej na poti venci hribov še razmaknejo pred popotnikom, se pojavijo hiše, obrnjene k jugu, pokrite s star-

goče. Možnosti za prenočevanja in bivanja so dosedaj zelo skromne in tako se je rodila zamisel, da bi zgradili spominski dom, ki bi zbral, zbiral in hvalil pričevanja o revoluciji in nudil obiskovalcem boljše gostoljubje.

Spominski dom je po projektu zamišljen kot močno sodobno žarišče revolucionarne misli; ta naj bi iz Titovega rojstnega kraja sevala v vse kraje naše domovine! Na razpisani vsejugoslovanski nate-

rekreacijski center. Knjižnica, čitalnica, foto dokumentacija, kinoteka, likovna zbirka spominskih predmetov iz Muzeja 25. maja bodo omogočale informativno, znanstveno in dokumentarno prikazovanje snovi.

Velika dvorana bo imela 300 sedežev in bo uporabljana za seminarje, simpozije, filmske predstave, koncerte in podobno. Rekreativno-hotelski del bo omogočal povezavo obiskov družbeno-političnega značaja

domu bo generacija pogumnih ljudi — borcev NOV v srečanjih z mladino — prenašala nanje svojo življenjsko resnico. V domu bo vladal duh prijateljstva in enotnosti kot stalno izročilo ljudstva, uredniškočega v naši družbi.

Mladina bo v teh razgovorih in srečanjih čutila in slišala šum Sutjeske in odmev Zelen gore, krike trpečega naroda s Kozare in Petrove gore, tragedijo Kragujevca in Kraljeva, grozo Jasenovca in epopejo Kadinjače, Pohorja in Kleka. S svetlih obzorij naokrog bodo odmevali klici graditeljev s proge Brčko-Banoviči, Samac-Sarajevo, — avto ceste Bratstva in enotnosti. Spominski dom bo zibelka revolucije, ki se nadaljuje, revolucije, ki se preliva v življenje in večno živi — delo in ponos vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Tudi mi se moramo pridružiti tej akciji — po svojih zmogljivostih in po svoji vesti. V tej akciji ne bi smeli biti zadnji in ne bi smeli spregledati njene pomembnosti. Pridružimo se vojakom garnizije v Sarajevu, Kragujevcu, Ljubljani in Zagrebu, ne zaostajajmo za delavci iz Kičeva, Tetova, Pirota in ... Vgradimo vsak svoj kamen v dom, ki bo v ponos vsem narodom in narodnostim Jugoslavije, ki bo Zahodu in Vzhodu in vsemu svetu dokazal našo monolitnost in našo željo, da tako ostane še vnaprej.

V »zbiralni polji« bosta vpisana priimek in ime darovalcev ter višina darovanega zneska. »Zbiralna polja« bo napisana v dveh izvodih, od katerih bo eden shranjen v spominskem domu kot dokument o sodelovanju ljudi iz vse Jugoslavije v tej plemeniti akciji. Drugi izvod bo ostal v arhivu delovne organizacije ali sindikata kot kopija dokumenta, nahajajočega se v spominskem domu v Kumrovcu.

Tudi najskromnejša vsota v tej akciji ob prvem naslednjem izplačilu 15. junija 1973 bo prispevek za zgraditev spominskega doma v Kumrovcu, ki bo zbirališče borcev NOV, mladine in vseh Jugoslovancev.

VV

Slavna seja skupščine občine in družbeno-političnih organizacij občine Ptuj je bila v dvorani TGA

rinskimi strehami — zagledamo Kumrovec. V tem kraju se je pred 81. leti — 1. maja 1892 — v revni kmečki družini rodil Josip Broz. Ta kraj je zanimiv in vnanj vsako leto pride na tisoče in tisoče obiskovalcev, katere privabi Titov rojstni kraj s svojo bogato preteklostjo in prekrasno naravo. Vsakega 25. maja ob Dnevu mladosti se v Kumrovcu zbere mladina iz vseh krajev Jugoslavije in proslavlja svoj praznik. Za vse obiskovalce, za mladino in borce NOB, ki bi radi natančneje spoznali ta kraj, to danes skorajda ni mo-

čaj je prispelo veliko število predlogov, strokovna žirija pa je sprejela načrt dveh mladih zagrebških arhitektov: Ivana Filipčiča in Brislava Sebetiča. Spominski dom bo imel skupen prehodni prostor, spomeniško-studijski in družbeno-rekreacijski del. Zamišljeno je da bo dom deloval kot sodoben informativni, dokumentarno-studijski, družbeno-politični in

izletniškega turizma. Tu, v tem domu se bo srečavala mladina vseh naših narodov in narodnosti, se zblizevala, ne samo ob skupnem spoznavanju zgodovine jugoslovanskega delavskega gibanja in socialistične revolucije, marveč tudi v športnih in kulturnih tekmovanjih. Ze samo ime doma pove njegov namen. V spominskem

Proizvajalci in koristniki — večje sodelovanje

(Nadaljevanje s 3. strani)

ma ugodno vključujejo naša podjetja — tako na področju znanstveno-raziskovalne dejavnosti, kot tudi na komercialnem področju. Slovenska barvasta metalurgija ima v tej smeri premalo razvito sodelovanje.

Ad. 4.

Panoga črne metalurgije je v izvozu malo pomembna, saj je njena osnovna naloga v večji meri pokrivali potrebe domače proizvodnje. Te vedno bolj pokrivalo iz uvoza in je v zadnjem času kritje potreb iz uvoza za področje črne metalurgije poraslo že na 35 odst. Ta odstotek se še povečuje. Takemu stanju je kriva predvsem nekompletiranost naše industrije in tudi nedokončanost sprejetih investicijskih programov.

Izvozna usmerjenost barvaste metalurgije je pomembnejša, saj sodi ta panoga med tri najpomembnejše izvozne panoge Slovenije. Predvsem narašča izvoz izdelkov barvastih kovin, kar je pozitivna tendenca, zmanjšuje pa se izvoz surovin barvaste metalurgije. Zmanjšuje se torej izvoz surovega aluminija, svinca in ferozlitin.

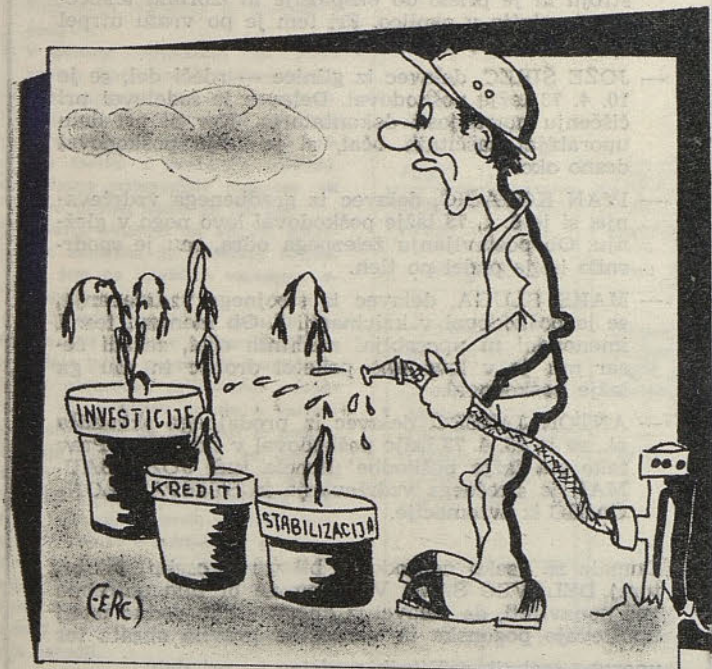
Pri obravnavanju vprašanja cen so bili sprejeti naslednji zaključki:

— Svet ugotavlja, da navzlic temu, da obstajajo za ugotavljanje cen v črni in barvasti metalurgiji znani regulativni mehanizmi — vidimo, da teh ne upoštevajo niti po vsebini, niti časovno. Zato menimo, da vsako neupravičeno zadrževanje nivoja cen, katerih niti v svetu ne zadržujejo, ob jasnih dokazih o spremembah, samo poslabšuje gospodarski položaj črne, barvaste meta-

lurgije in plemenitih kovin in se bo to slej ko prej pokazalo z negativnimi ekonomskimi pokazatelji panoge.

— Usklajevanje cen je potrebno izvesti, vendar naj bi bilo to časovno usklajevanje, ne pa, da se dogaja tako, da so enim odobrene spremembe cen, drugim pa sočasno zamrznejo. To povzroča navzkrižne reakcije, ki s svojimi negativnimi efekti neurejeno delujejo na tržišče.

— Svetovne cene predmetov, ki sodijo v vejo črne in barvaste metalurgije in plemenitih kovin, rastejo, pri uvozu v SFRJ pa ostanejo vse dajatve v odstotku nespremenjene. Predlagamo, da bi sozazmerno povišanju cen na svetovnem tržišču zmanjšali dajatve (carina) pri uvozu, tako da bi ostal znesek absolutne vrednosti nespremenjen, sicer bremeni ceno še povečana dajatev.

Zima je že za nami, kmalu žito pognalo bo v klas, drage moje rožice, kaj bo pa — iz vas?

April 1973

O Z D	Prihod	Odhod	Od tega													
			redna odpoved delavca	sporazumno	samovoljno	izključen	po zakonu	upokojen	umrl	prenehanje pogodbe	JLA	izstop v poizk. roku	poklicna rehabilitacija			
Aluminij	8	4		2	2											
Glinica	1	—														
Vzdržev. in del. sredstva	3	2			1								1			
Skupne službe	4	3		2	1											
SKUPAJ:	16	9		4	4								1			

Kidričevo 9. maja 1973

FLUKTUACIJA DELOVNE SILE

I. tromesečje 1973 : 1972 — I. trom.

O Z D	Prihod	Odhod	Način odhoda															
			redna odpoved delavca	sporazumno	samovoljno	izključen	po zakonu	upokojen	umrl	pren. pogodbe	JLA	na poklic. rehab.						
		1972	1973	1972	1973													
Aluminij	4	9	7	12		—	7	2	1	—	1		4	1	1		—	2
Glinica	2	4	6	7		—	2						6	4				1
Vzdržev. in del. sredstva	2	8	7	8		2	4						5	3				1
Skupne službe	2	5	5	6				1	1				3	3	—	1		1
SKUPAJ:	10	26	25	33		2	13	3	2	—	1		18	11	1		—	5

Kidričevo, 7. maja 1973

Traktor v plamenu!

14. aprila 1973 okrog 12.40 ure je Slavko Kmetec, mat. št. 3757, pomočnik livarja iz III. izmene livarne, vzel traktor v livarni in se z njim peljal v elektrolizo hale B.

V hali je to vozilo obračal na preходу, vendar ovinka ni izpeljal, ampak je zapeljal v

elektrolitsko peč. Takoj za tem se je sprednja desna stran traktorja vnela. Nekaj minut za tem so delavci iz elektrolize pričeli z gašenjem in omejili ogenj na traktorju, nato pa so ga s pomočjo dvigala prepeljali na sredinski prehod hale, kjer so ogenj dokončno pogasili.

Slavko Kmetec trenutno zaseda delovno mesto PKV livarja, ima samo interni izpit za vodjo dvigala, nima pa ustreznega izpita za opravljanje s traktorjem, kakor tudi nima nobenega drugega izpita za katerokoli kategorijo motornih vozil. Imenovani je bil prav tako seznanjen o varstveno-prometnih predpisih.

Komisija, katera je bila imenovana po pom. gl. dir. za tehnične službe, je predmetno zadevo raziskala in ugotovila, da je Slavko Kmetec vzel traktor z željo, da bi se malo vozil, kljub temu, da je bil seznanjen o prometnih predpisih. Ob tej priložnosti je na traktorju nastala precejšnja škoda, k sreči pa ni prišlo do telesne poškodbe na delavcu. S tem dejanjem je Slavko Kmetec huje kršil varstveno-prometne predpise v podjetju, ker

— je upravljal z vozilom, za katerega ni imel ustrezne strokovne usposobljenosti; — je z vožnjo po obratu ogrožal delavce.

Zaradi teh kršitev ga je imenovana komisija predlagala v disciplinski postopek, za nastalo škodo na traktorju pa bo zavarovalni zavod od njega terjal povrnitev stroškov.

Upajmo, da si bo Slavko Kmetec svoj nepremišljeni postopek dobro zapomnil, drugim članom našega kolektiva pa priporočam, da, če za gotovo vozilo nimajo ustreznega izpita — naj z njim ne upravljajo, ker s tem ogrožajo varnost sebi, kakor tudi svojim sodelavcem!

Sami si kujemo bodočo perspektivo!

(Nadaljevanje s 6. strani)

naša sistemizacija, še kako dobro vemo, kakšen je njen namen, prav tako, če pa vse tudi tako poteka, je seveda že drugo vprašanje. Razne izboljšave v proizvodnji so v mnogočem največ odvisne od našega strokovnega kadra, ki je dolžan storiti vse, da bi se stanje najhitreje izboljšalo, seveda pa mora pri tem odpasti druga verzija nekaterih strojov, ki menijo, da nam strokovnjaki niso potrebni in podobno.

Zavedati se moramo, da so nam strokovnjaki, toda zares pravi strokovnjaki, še kako potrebni, kajti, če želimo v bodoče še upati na boljše perspektivo, potem si prav gotovo nikakor ne smemo sami zagati vejo, na kateri sedimo.

Dosedanje izkušnje ne le pri nas, ampak tudi drugod, nam dokazujejo, da se največkrat zvrne v lastno jamo tisti, ki jo kopa drugemu. Ta-

ko kot jaz, sem prepričan, da tudi ostali člani kolektiva ne želijo tega, da bi se kaj podobnega tudi nam enkrat pripetilo. Če si bomo na jasnem, da smo v tovarni potrebni oboji in da eden brez drugega ne more, potem moramo biti odločni v naših nadaljnjih prizadevanjih, da bi čimprej vse slabosti odpravili in se s skupnimi močmi potrudili, da bomo speljali vso zadevo na čimboljši, možen in sprejemljiv način — za nas.

Zavedajmo se že enkrat, da sami sebi kujemo lastno usodo, boljše našo bodočo perspektivo, zato vložimo vse svoje sile v skupne napore za čimvečje proizvodne uspehe. Bolje bo vsekakor, če se bomo bolj posvetili delu, kot pa medsebojnemu obtoževanju; z našim delom si bomo namreč utrdili našo pravico do tega, da skupno odločamo o naši nadaljnji usodi — o naših bodočih uspehih!

Nezgode v aprilu 1973

Meseca aprila smo imeli 13 nezgod:

1. OZD Aluminij — 7 nezgod
2. OZD Vzdrževanje — 4 nezgode
3. OZD Glinice — 1 nezgoda
4. OZD Skupne službe — 1 nezgoda

VIRI NEZGOD:

1. železna konstrukcija 4 nezgode
2. al. odrezek 2 nezgodi
3. tekoči aluminij 2 nezgodi
4. tujek 2 nezgodi
5. betonski tlak 1 nezgoda
6. vroča glinica 1 nezgoda
7. montažni oder 1 nezgoda

VZROKI NEZGOD:

1. nepazljivost delavca 7 nezgod
2. neuporabljanje osebnih sredstev 2 nezgodi
3. kršenje varnostnih predpisov 1 nezgoda
4. trenutna slabost 1 nezgoda
5. nepravilen način dela 1 nezgoda
6. hitra sprememba položaja telesa 1 nezgoda

GIBANJE NEZGOD PO DNEVIH V TEDNU

1. sreda 5 nezgod
2. torek 3 nezgode
3. četrtek 2 nezgodi
4. ponedeljek 1 nezgoda
5. petek 1 nezgoda
6. sobota 1 nezgoda
7. nedelja 0 nezgod

GIBANJE NEZGOD V LETU 1973 PO MESECIH:

1. januar 9 nezgod
2. februar 12 nezgod
3. marec 15 nezgod
4. april 13 nezgod

POŠKODOVALI SO SE:

- IGNAC VRHOVŠEK, delavec iz livarne, se je poškodoval 4. 4. 73 v livarni in ob tej priložnosti utrpel lažje poškodbe na zapetju desne roke.
- FRANC ROŽMAN, delavec iz elektrolize, si je 4. 4. 73 lažje poškodoval obraz.
- JANEZ BEZJAK, delavec iz elektrolize hale B, se je poškodoval 10. 4. 73 v skladišču glinice. Pri premeščanju vroče glinice je v križnem delu telesa utrpel lažje poškodbe.
- JANEZ GEREČNIK, delavec iz livarne, se je 11. 4. 73 lažje poškodoval v livarni. Pri odmetavanju aluminijastih odrezkov v zaboj je utrpel udarec na sredincu in prstancu desne roke.
- LEOPOLD BRGLEZ, delavec iz livarne, se je 24. 4. 73 lažje poškodoval v livarni. Pri vzpenjanju po stojalu je zadela z nogo ob železno konstrukcijo; na gležnju desne noge je utrpel poškodbo.
- JANEZ FLAJS, delavec iz livarne, se je 30. 4. 73 lažje poškodoval v livarni. Pri preprijemanju aluminijastega odrezka mu je ta zdrsnil iz roke in ga zadela po goleni noge.
- CIRIL DEBELJAK, delavec iz livarne, se je 21. 4. 73 lažje poškodoval v livarni, ko je stal ob livnem stroju in je prišlo do eksplozije in izbruha tekočega aluminija v okolico. Pri tem je po vratu utrpel lažje poškodbe (opeklina).
- JOŽE ŠIREC, delavec iz glinice — rdeči del, se je 10. 4. 73 lažje poškodoval. Delavec je sodeloval pri čiščenju notranjosti dekantatorja. Ker ni pri delu uporabljal zaščitnih očal, si je lažje poškodoval desno oko.
- IVAN KOVAČIČ, delavec iz gradbenega vzdrževanja, si je 6. 4. 73 lažje poškodoval levo nogo v gležnju. Ob postavljanju železnega odra, mu je spodrsnilo in je padel po tleh.
- MAKS SLUGA, delavec iz strojnega vzdrževanja, se je poškodoval v kalcinaciji I. Ob mienjavi tesnil imenovani ni uporabljal zaščitnih očal, zaradi česar mu je v levo oko priletel drobec in mu ga lažje poškodoval.
- ANTON JAZBEC, delavec iz prodajnega skladišča al., se je 23. 4. 73 lažje poškodoval v skladišču. Prav tako sta lažje poškodbe utrpela tudi JOŽE BAUMAN iz strojnega vzdrževanja in STJEPAN LONČARIČ iz avtomacije.

Domala za vsako nezgodo je bil vzrok osebni faktor, torej DELAVEC SAM! Verjetno ne bi bilo potrebno več ponavljati, da delavci iz dneva v dan vedno manj upoštevajo pogojska in varnostna pravila obrata ter uporabo osebnih zaščitnih sredstev — pri delu.

Koristna izmenjava izkušenj

Zelo dobri odnosi in sodelovanje med sindikalnima organizacijama »Varteks« in naše tovarne se še vnaprej poglablja in del teh vezi je bil tudi zadnji obisk tridesetčlanskega zbora sindikalne organizacije največje delovne organizacije na področju tekstilne industrije v Jugoslaviji.

Naši gostje so 17. marca najprej obiskali naše obrate, se seznanili s proizvodnim procesom proizvodnje glinice in aluminija, z našimi delovnimi uspehi in težavami. Po več kot enainpolurnem obisku smo se z našimi gosti zadržali v krajšem razgovoru, kjer smo izmenjali izkušnje s področja sindikalnega delovanja v številčno in proizvodno močnih delovnih organizacijah. V teh razgovorih smo zasledili nekaj interesantnih podatkov iz dela sindikalne organizacije in tudi kombinata »Varteks«.

Delavec, zaposlen v kombinatu »Varteks«, ob nastopu rednega letnega dopusta dobi tolikokrat 30 N din, koliko dni dopusta mu pripada po pravilniku. Tako lahko posamez-

nik dobi tudi do 900 din, kar je sicer po samoupravnem sporazumu na Hrvaškem še dovoljeno, samoupravni sporazum v Sloveniji pa dovoljuje le 600 din.

V kombinatu »Varteks« so že ustanovili TOZD glede na svojo specifičnost proizvodnje in poslovanja. TOZD je v »Varteksu« seveda precej, med katerimi so večinoma dislocirani obrati in prodajalne izven sedeža delovne organizacije: te so združene po rajonih, katerih je na območju Jugoslavije — po njihovi razdelitvi — deset.

Že ustanovljeni TOZD temeljijo na osnovnih pravicah delavcev do samoupravljanja, pravice do dela na družbenih sredstvih, pravice do samoorganiziranja in odločanja o dohodku in pravice do osebnega dohodka — kot osebnih neodtujljivih pravic delavcev.

Najprej TOZD temeljijo na osnovnih interesih delavcev v skupnem delu, izraženih z ekonomskim napredkom kot družbenim ciljem; to je pogojeno z dolgoročnim programiranim dohodkom, ki pripomore

k hitrejši rasti in k večjemu življenjskemu standardu, popolnejšemu zadovoljevanju skupnih potreb in poudarja zlasti potrebo po razširitvi materialne osnove združenega dela, stabilnosti zaposlovanja in izboljšanju delovne in strokovne usposobljenosti.

Z uresničevanjem osnovnih interesov delavcev bi normalno prišlo do porasta programiranega dohodka od 14 do 16% letno, oziroma, do leta 1975 bi dohodek po enem delavcu znašal 50.000 din. Vse to

v kombinat »Varteks« pa izgleda tako: (spodaj skica)

Veliko pozornost v »Varteksu« posvečajo tudi rekreaciji članstva, saj je to po njihovem mnenju zelo pomembno za večjo storilnost in delovno sposobnost zaposlenih.

Kombinat »Varteks« ima v svojih vrstah »rekreatorja« — profesionalca — delovno mesto referenta za rekreacijo, čigar skrb je rekreacija in fizična usposobljenost članov kolektiva.

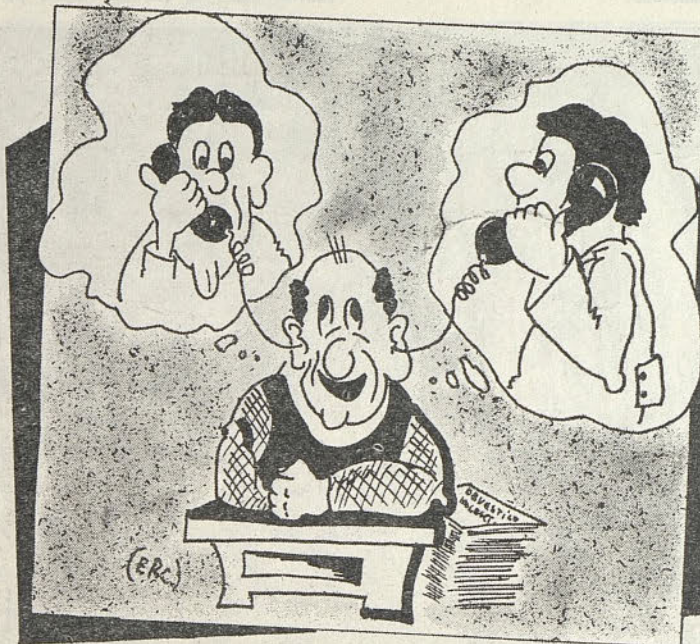
noma ujema z znanstvenimi raziskavami in ugotovitvami.

Nasproti kombinata, čez nekaj metrov široko cesto, pa so si s sredstvi delovne organizacije zgradili čudovit rekreacijski kompleks; za njegovo vzdrževanje nenehno skrbi kombinat. V lepem razporedju so nogometno igrišče, strelišče, eno rokometno in štiri igrišča za tenis, klubski prostori sindikata z dvorano za šah in dva lepo urejena bazena, od katerih je eden z olimpijskimi izmerami, enega pa nameravajo zgraditi v zimске namene. Vsi ti prostori so vsakodnevno na razpolago članom kolektiva za načrtno in dobro vodeno rekreacijo.

Mimogrede bom omenil samo en podatek, ki zgovorno pove, kolikšna sredstva vlagajo v te objekte; dograditev novega bazena s filtrskimi napravami bo bremenila sklad skupne porabe kombinata s približno 420 starimi milijoni. Če k temu dodamo še vsakoletno dotacijo v znesku okrog 15 starih milijonov za potrebe rekreacije, lahko ugotovimo, da pri nas rekreaciji posvečamo izredno malo pozornosti pri delitvi sredstev za potrebe sindikalne organizacije.

Z vodstvom sindikalne organizacije kombinata »Varteks« smo se ob koncu srečanja dogovorili, da bomo še naprej poglabljali medsebojne odnose, jih razširjali in nenehno izmenjavali izkušnje s področja sindikalnega delovanja. Sočasno smo se dogovorili, da bomo v jeseni gostili njihove športnike v Kidričevem in se tako revanžirali za več kot prisrčen sprejem naših športnikov, ki so tekmovali z delavci »Varteksa« oktobra lani v Varaždinu.

Vojo Veličkovič

Kako si Pepa zamišlja idealno neposredno obveščanje kolektiva!

je zamišljeno tako, da se TOZD medsebojno dogovarjajo, skupno prevzemajo morebitni riziko pri proizvodnji in plasmanu robe na tržišču, formirajo tudi skupni plan razvoja, na osnovi katerega dobivajo osnovna sredstva, katera se formirajo skupno iz vseh TOZD.

Organizacijska shema funkcionalnega združevanja TOZD

Vsakoledna slika v Varteksu bo v kratkem nekajminutni rekreacijski počitek ob delovnem mestu. Zvočni signal bo nekajkrat na dan označil 5-minutne pavze oziroma rekreacijsko-razgibalne odmore, v katerih si bodo delavci razgibali utrujene mišice, navajane in izpostavljene stalno enakim položajem in obremenitvam, kar se popol-

Nesreče pri delu v Sloveniji zopet v porastu

Lani 89 nesreč s smrtnim izidom

V SR Sloveniji se je lani ponorečilo 49.949 aktivnih zavarovancev: 49.201 v organizacijah družbenega sektorja, pri zasebnih delodajalcih 583 in še 85 oseb, ki so delo opravljale po civilno-pravni pogodbi.

V odnosu na leto 1970 je najvišji porast nesreč v živilski industriji — 16,5%, v kovinski 10,2%, stanovanjsko-komunalni dejavnosti 7,2%, kmetijstvu 6,6%, industriji usnja in obutve 6,5%, v METALURGIJI BARVNIH KOVIN 6,4% itd.

VZROKI:

- Nesmotern in nezanesljiv način dela
- Kršitve predpisov o varstvu pri delu
- Pomanjkljivost delovnih in drugih pripomočkov
- Pomanjkljivost delovnega okolja, delovnih priprav in naprav
- Nesreče na poti na delo in z dela ter službene poti.

Vse bolj narašča prometni faktor: zajema že 13% skupnega števila nesreč pri delu.

Pogostost nesreč se je povečala zaradi naslednjih okolnosti in razlogov:

1. Fluktuacija delavcev iz podjetja v podjetje
2. V delovni organizaciji se zvrsti znatno število novih delavcev.
3. Novi zaposleni delavci nimajo dovolj delovnih izkušenj in poklicnih spretnosti, ker prihajajo v vse večjem številu z nerazvitih območij.
4. Počasna prilagoditev delavcev na novo okolje, kadar ga menjajo.
5. Delavci stremijo za večjim delovnim učinkom, da dosežejo norme, pri tem pa opuščajo varnostne ukrepe.

Raziskave nesreč pri delu so pokazale, da delovne organizacije ne pokažejo in ne posvečajo dovolj skrbi in pozornosti ustreznemu poučevanju in preizkusu znanja o varstvu pri delu. Tudi do izvajanja in pospeševanja varstva pri delu so preveč mlačni, n.p. ob spremembah tehnološkega postopka ali delovnega procesa, zamenjavi novih delovnih priprav in naprav z zastarelimi, neustreznimi in podobno. V vseh gospodarskih dejavnostih je opaziti, da so delavci nepoučeni o nevarnosti pri delu zaradi pomanjkanja natančnih varnostnih navedil.

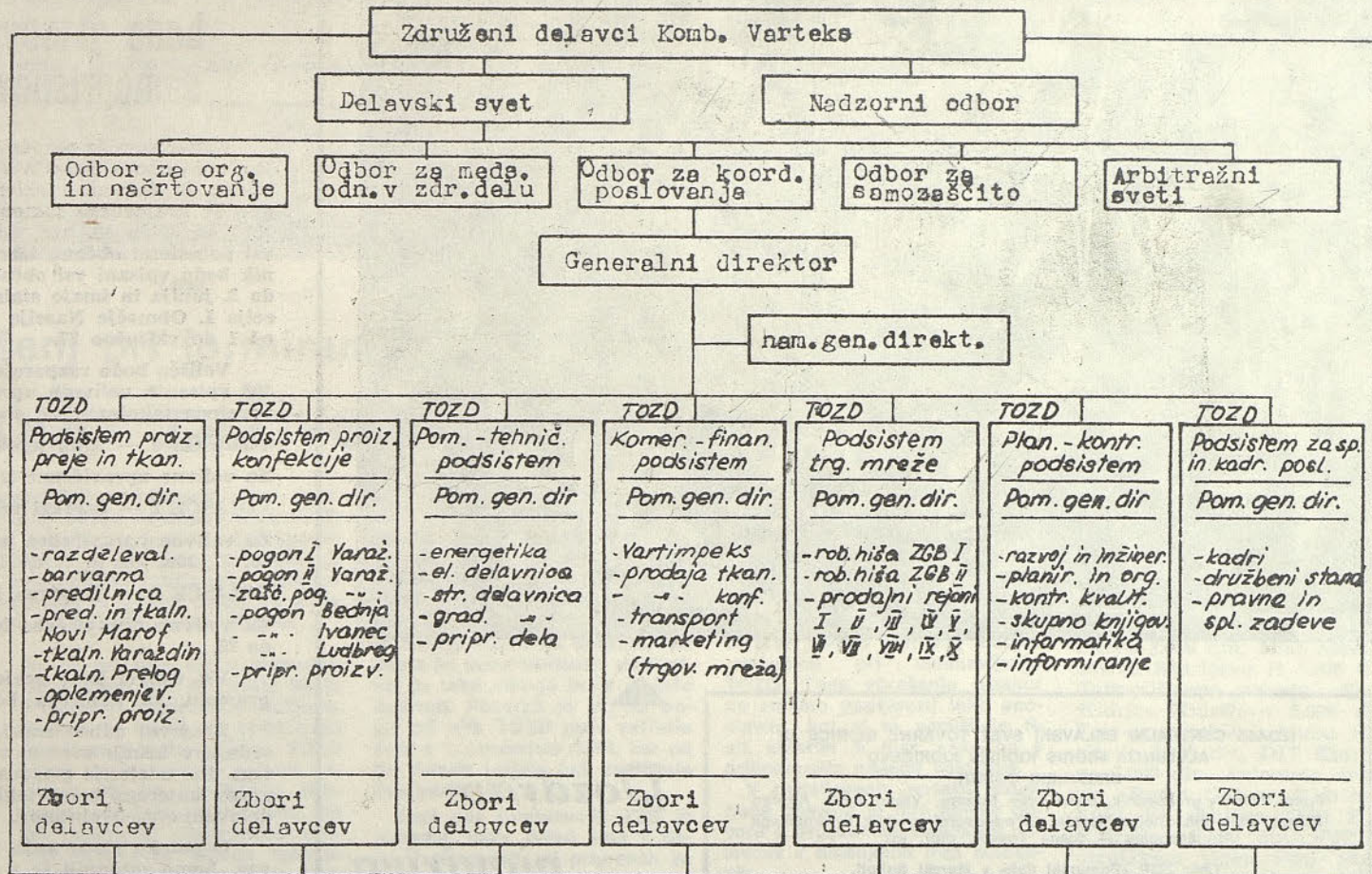
Nad 23% nesreč se je pripetilo pri delu s prevoznimi sredstvi in dvigali. Ljudje še niso dovolj pripravljani na delo z mehanizacijo in na mo-

dernizacijo teh sredstev notranjega transporta: transportni trakovi, viličarji, avtokare, dvigala i. pd. Zaradi pomanjkljive strokovnosti upravljalcev s temi sredstvi, zatrpanosti in neurejenosti transportnih poti v delavnicah, delovnih objektih, okrog objektov in drugega ter zaradi neurejenosti prevoznih sredstev — je število nesreč pri delu v notranjem transportu zaskrbiljujoče.

Lani je bilo v Sloveniji 89 smrtnih nesreč ali 12 več kot v letu 1970.

(Po podatkih republiške inšpekcije dela in socialnega zavarovanja.)

ALEKSANDER SANKOVIČ, var. Ing.

Organizacijska shema funkcionalnega združevanja TOZD-jev v Varteksu

Tudi taborništvo je zdrava rekreacija

V današnjem tempu življenja si prav gotovo sploh več ne moremo zamisliti prostega časa po napornem delu, kj ne bi bil vezan na kakršnokoli vrsto rekreacije. V vrsto zdrave rekreacije pa nedvomno sodi tudi taborništvo, saj je prav to vezano na naravo in njene lepote ter so danes v vrstah taborniške organizacije vključeni tako mladi kot tudi starejši ljudje, ki si želijo prirode, čistega zraka in mirnega počitka po vsakodnevnem delu, bodisi doma ali v podjetju.

O taborniški organizaciji in odredu »BORIS KIDRIČ« v Kidričevem smo v našem tovarniškem glasilu že pisali, nič pa ni odveč, če danes v nekaj vrsticah ponovno omenimo delo te organizacije, ki je kljub temu, da njihovi rezultati niso tako vidni, dobro in je dosedaj bilo napravljene že precej.

Tudi naša delovna organizacija je za potrebe in delovanje taborniške organizacije namenila 5.000 dinarjev, katere bodo uporabili za nakup potrebne opreme in ureditev doma na Jelovcih, ki že sedaj dobro služi svojemu namenu, čeprav je še v največji fazi urejanja in obnavljanja. Kljub temu pa sta bili prav na Jelovcih organizirani že dve taborjenji, katerih se je udeležilo zadostno število mladih in starejših članov te organizacije. Predvsem je prišlo do izraza zadnje taborenje, ki je bilo v okviru prvomajskih praznikov; udeležilo se ga je kar 27 članov te organizacije, ki so nekaj dni uživali čist zrak in miren počitek na vrhu haloških gričev.

Na enem od zadnjih sestankov vodstva taborniške organizacije so med drugim omenili, da bi bilo prav, če bi lahko v večji meri vključili v delo taborniške organizacije mlade, ki bi bili pripravljeni sodelovati, prav tako pa je bila izražena želja, da bi kako našli mladince, ki bil bil pripravljen, da bi delal s tistimi mladinci, ki izstopijo iz šole, da bi lahko za sebe taborili, bodisi eden, dva ali več dni, kakor bi pač bilo potrebno. Podobno je bilo mnenje za tiste člane organizacije, ki delajo v izmenah in bi lahko v tistih dneh, ko so prosti, koristili prostor in dom na Jelovcih za svojo rekreacijo in nabiranje novih moči, ko pridejo spet na svoja delovna mesta v tovarni. Na Jelovcih je namreč izredno lep razgled na vse strani, so pa v bližini lepi kraji, kamor je lahko hoditi na izlete; tako je na primer zelo blizu Donačka gora, ki je zelo primerna za

nekajurne pohode — izlete v naravo.

Ceprav je danes številčno stanje taborniške organizacije že precejšnje in je pristopilo že tudi nekaj novih članov, pa je želja vodstva in vseh, ki delajo v taborniški organizaciji, da bi se v vrste tabornikov vključilo čimveč novih članov, predvsem pa prevladuje želja za mladimi taborniki, ki bi si poleg prijetnih uric počitka in izletov pridobili še raznih veščin in vrlin kot taborniki.

Tako je bilo tudi ob zadnjem taborjenju, ko so nekateri posamezniki opravili izpite in so pokazali izredno dobro znanje iz taborniških vrlin in veščin, prav tako pa so taki bili tudi pri raznih tekmovanjih. Svoje znanje jim prenašajo starejši taborniki, ki so nekaj zelo aktivno delovali v taborniških organizacijah, pa tudi mlajši, ki so bili poslani v razne tečaje in šole za vodnike, bodo morali še bolj aktivno pomagati ostalim. Kakšno po-

zornost posvečamo prav taborniški organizaciji zastran splošnega ljudskega odpora, oziroma, kaj taborniška organizacija v splošnem ljudskem odporu sploh pomeni, menda ni potrebno govoriti, ker to vemo prav vsi; vsekakor pa bi bilo dobro, da bi to še kako upoštevali tisti starši, ki danes še vedno nočejo pustiti svojih otrok, da bi se vključili v taborniško organizacijo. Kako je in kako se v tej počutijo, pa bi prav gotovo najbolj odkrito lahko povedali tisti, ki so že nekaj časa taborniki in ki se še kako dobro počutijo v vrstah te organizacije.

Omeniti moramo tudi to, da pri tej organizaciji v Kidričevem obstajajo tudi Medvedki in Cebelice, ki imajo svoje prostore za vadbo v šoli, katera jim

gre pri tem zelo na roko, poučujejo pa jih zopet starejši taborniki, ki imajo z njimi veliko veselje, saj so pridni in zelo disciplinirani, tako da je že sedaj lahko trditi, da bodo enkrat zares dobri taborniki.

V samem vodstvu je prišlo tudi do manjših kadrovskih premikov, saj je zaradi prezaposlenosti prosil za razrešitev starešina odreda IVAN LAMPRET, ki je dobro vodil odred in je precej zaslug na njegovi strani, da je odred dosegel precejšnje uspehe, predvsem pa tudi v tem, da je taborniška organizacija dobila v uporabo dom na Jelovcih, katerega sedaj urejajo taborniki sami. Seveda, čeprav neradi, smo morali sprejeti odstop dosedanjega starešine in smo na njegovo mesto izvolili za vršilca dolžnosti starešine odreda do občnega zbora, ki bo jeseni, tovarišico PAVLO ELSNER, ki že vrsto let zelo aktivno in požrtvovalno dela v taborniški organizaciji. Prav tako je bil izvoljen še nadzorni odbor, kateremu predseduje MILAN MILOSLAVJEVIČ, člana pa sta še MARIJA GRADIŠNIK in FRANC MEŠKO.

Najvažnejša in poglobljena naloga organizacije v tem trenutku je, da skuša pridobiti v svoje vrste čimveč članov in da posluje po sprejetem programu, ki za mnoge pomeni zdravo rekreacijo. Mladi taborniki so že doslej pokazali, da so vredni člani te organizacije in da ob svojem dosedanem delu lahko mirno trdijo, da izpolnjujejo vse obveznosti, sprejete v okviru delovnega programa. Zato je tudi naša skupna želja, da bi v svoje vrste še nadalje pridobivali take člane, katerim zdrava rekreacija zares tudi nekaj pomeni, kajti že od nekaj velja star pregovor, da je zdrav duh lahko le v zdravem telesu, česar pa se dosledno drži tudi taborniška organizacija, ki poleg ostale svoje dejavnosti goji tudi zdravo rekreacijo, dostopno prav vsakomur, če le želi biti član te organizacije.

Zato ob koncu še enkrat vabimo vse člane našega kolektiva, da se v čimvečjem številu vključijo v to vrsto rekreacije in da se tudi včlanijo v vrste tabornikov!

-fm.

V kulturnem programu so sodelovali: učenci osnovne šole Kidričevo, združeni pevski zbor DPD »Svoboda« Majšperk in Kidričevo ter god bi na pihala TGA in DPD »Svoboda«, Ptuj

Volivci Naselja I

bodo glasovali za uvedbo samoprispevka 3. junija

Kakor smo že poročali o delovnem programu Krajevnega odbora Naselja I v prejšnji številki ALUMINIJA, je dokončno sklenjeno, da bo glasovanje za uvedbo krajevnega samoprispevka v nedeljo, 3. junija 1973 od 6. do 18. ure. Glasovanja se lahko udeležijo vsi polnoletni občani, torej vsi volivci. V volivni imenik bodo vpisani vsi občani, ki bodo dopolnili 18. leto do 3. junija in imajo stalno bivališče na območju Naselja I. Območje Naselja I. obsega vse hišne številke od 1 do vključno 37.

Volišča bodo razporejena tako, da ne bo imelo nad 400 vpisanih volivnih upravičencev. Volišča bodo razporejena takole:

VOLIŠČE 1 — klub upokojencev (pri restavraciji)

Za volivne upravičence iz hišnih števil od 1 do 8.

VOLIŠČE 2 — Otroški vrtec

Za volivne upravičence iz hišnih števil 10, 12, 14, 15, 16, 27, 26a, 31a in 26 do 37.

VOLIŠČE 3 — Osnovna šola

Za volivne upravičence iz hišnih števil 9, 11, 13, 18 do 25.

Vsi volivci bodo prejeli tudi osebna vabila s programom, za katerega bomo izpolnjevali glasovnico.

Krajevni odbor naselja, ki je sestavljen iz predsednikov hišnih svetov, vabi vse svoje občane, da se tega dne udeležijo glasovanja in podprejo delovni program, katerega bomo lahko v celoti izvršili le ob sodelovanju vseh občanov.

O poteku glasovanja, izidu in akcijskem programu vas bomo seznanili že v prihodnji številki Aluminija.

Krajevni odbor Naselja I, Kidričevo

IZDAJA CENTRALNI DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO UREDNIŠKI ODBOR:

Franc Vrljič — predsednik, člani: Ivan Mazera, Vlado Šerc, Konrad Rižnar, dipl. inž. Stojan Kerbler in odgovorni urednik tovarniškega časopisa — Stane Tonejc, dipl. inž.

Tisk: ZGP »Pomurski tisk« v Murski Soboti.

Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno.

Rokopisov in slik ne vračamo.

Pozdrav

pionirjev

